

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

ADVIES

(BRUGEL-ADVIES-2018|121-274)

Betreffende het

**programma van de openbare dienst opdrachten 2019
van Sibelga**

Opgesteld op basis van artikel 25 van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en op basis van artikel 19 van de ordonnantie van 1 april 2004 betreffende de organisatie van de gasmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

21 november 2018

Inhoudsopgave

1	Wettelijke grondslag	4
2	Context en voorgeschiedenis	4
3	Openbare dienstopdrachten van sociale aard in 2019	4
3.1	Werkingsbudget	4
3.2	Beheer van beschermde en winterafnemers	6
3.2.1	De beschermde klanten: beschrijving van de opdrachten	6
3.2.2	Evolutie van het aantal begunstigten van de status van “beschermde klant”	8
3.2.3	De winterklanten	10
3.2.4	Analyse van de werklust en het budget	14
3.2.5	Levering van elektriciteit en gas aan de beschermde en winterafnemers	15
3.3	Technische prestaties elektriciteit (plaatsing en verwijdering van begrenzers en afsluitingen)	20
3.4	Onderbreking van de gastoevoer na een beslissing van het vredegerecht	22
4	Dienstvoor de opvolging van de relatie met de consument	23
5	Bevoorrading van beurzen en feestelijkheden	25
6	Openbare verlichting van gemeentewegen	26
6.1	Investeringsprogramma	26
6.2	Analyse van het energiekadaster van de straatverlichting	28
6.3	Bouwactiviteiten	31
6.3.1	Constructie van de installaties	31
6.3.2	Activiteiten in verband met tests ter plaatse, REG-studies en lichtplannen	32
6.3.3	Strategische visie van SIBELGA	33
6.3.4	Aanlichting van de gebouwen	34
6.4	Onderhoud van het park	34
6.4.1	Systematische vervanging van de lampen	34
6.4.2	Depannage en reparatie van schade aan de installaties	35
6.5	Verbruik en facturering van de openbare verlichting	37
6.6	Synergie met de andere beheerders van openbare verlichting in Brussel	38
7	Programma van de preventiedienst voor risico's verbonden met de binnengasinstallaties van de gezinnen	40
7.1	Activiteiten gepland voor 2019	40
7.2	Impact van de sensibiliseringscampagne voor de conversie op de activiteiten van de preventiedienst	41
8	Overgang van arm gas naar rijk gas	42
9	Fotovoltaïsche panelen en energiediensten voor overheden	44
10	Gebudgetteerde globale kostprijs van de openbare dienstverplichtingen	45
11	Cohentie met het tariefvoorstel	47
11.1	Tariefvoorstel – Elektriciteit	47

11.2	Tariefvoorstel – Gas	51
12	Conclusies.....	52

Lijst van de illustraties

Figuur 1: Evolutie van het aantal beschermde klanten in de periode 2012-2017	9
Figuur 2: Maandelijkse evolutie van het aantal beschermde en winterafnemers (elektriciteit) in 2018 en de eerste helft van 2018	12
Figuur 3: Budgettaire opsplitsing van de ODV Openbare verlichting	27
Figuur 4: Evolutie van het aantal verlichtingspalen	28
Figuur 5: Evolutie van de vermogensverdeling van de 4 belangrijkste soorten verlichtingspalen.....	30
Figuur 6: Aantal vastgestelde defecten	35
Figuur 7: Evolutie van het verbruik van de openbare verlichting.....	37
Figuur 8: Verdeling van het ODV-budget 2019 - Elektriciteit	45
Figuur 9: Verdeling van het ODV-budget 2018 - Gas	46

Lijst van de tabellen

Tabel 1: Werkingsbudget voor de openbare dienst opdrachten van sociale aard	5
Tabel 2: Budget voor het beheer van de dienst beschermde en winterafnemers (in euro).....	14
Tabel 3: Kosten van de levering van elektriciteit aan beschermde en winterafnemers – vergelijking van 2017 tot 2019.....	19
Tabel 4: Budget “vermogensbegrenzer” van 2017 tot 2019.....	22
Tabel 5: Budget dienst klachtenbehandeling.....	24
Tabel 6: Budget openbare verlichting.....	27
Tabel 7: Kadaster van het park verlichtingspalen, geïnstalleerd midden 2018	29
Tabel 8: Evolutie per type defect.....	36
Tabel 9: Herstellingstermijnen en -percentages	37
<u>Toc531677216</u>	
Tabel 11: Evolutie van de tariefprognoses OV ten opzichte van het jaarprogramma van de DNB.....	48
Tabel 12: Financiering van projecten door het fonds voor de regulering van de elektriciteitstarieven	49
Tabel 13: Evolutie van het ODV-programma en tariefbudget - elektriciteit	49
Tabel 14: Evolutie van het ODV-programma en tariefbudget - gas.....	51

I Wettelijke grondslag

Het uitvoeringsprogramma voorgesteld door de Brusselse distributienetbeheerder SIBELGA heeft betrekking op de openbare dienststopdrachten zoals gedefinieerd in artikel 25 van de ordonnantie van 19 juli 2001, gewijzigd op 20 juli 2012, betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (hierna “de elektriciteitsordonnantie”) en in artikel 19 van de ordonnantie van 1 april 2004, gewijzigd op 20 juli 2012, betreffende de organisatie van de gasmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (hierna “de gasordonnantie”).

De ordonnantie van 15 december 2017 houdende de Algemene Uitgavenbegroting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft een nieuwe ODV ten laste van SIBELGA ingevoegd met betrekking tot het sociaal tarief toegepast op de beschermde klanten en dat voor Solarclick en NRClick.

Er werd een laatste wijziging aangebracht aan de elektriciteits- en gasordonnanties door een ordonnantie die in het Belgisch Staatsblad is verschenen op 20 september 2018. Deze laatste vertrouwt SIBELGA nieuwe opdrachten toe: de opdrachten Solarclick en NRClick werden definitief neergelegd, de opdracht betreffende de voorbereiding en omkadering van de conversie van arm naar rijk gas en de ODV betreffende de winterbescherming voor de klanten van wie het leveringscontract in deze periode eindigt.

2 Context en voorgeschiedenis

SIBELGA heeft aan BRUGEL haar definitieve programma van de openbare dienststopdrachten 2019 per brief bezorgd 20 september 2018.

3 Openbare dienststopdrachten van sociale aard in 2019

3.1 Werkingsbudget

De “indirecte werkingskosten” die werden geraamd voor het geheel van de verschillende activiteiten die betrekking hebben op de openbare dienstverplichtingen, zijn bestemd om de kosten te dekken die door de departementen / ondersteunende diensten van SIBELGA worden gemaakt, alsook om bepaalde andere meerkosten te dekken.

Het mechanisme dat toelaat om de Overheads en andere meerkosten te ramen, werd door SIBELGA voorgesteld in haar programma voor de uitvoering van de openbare dienststopdrachten in 2008.

De door SIBELGA voorgestelde budgetten houden rekening met de indexeringsparameters en een aantal daarvan zijn van toepassing op het geheel van de kosten.

De meest significante kosten (loonkosten, IT-kosten, kosten voor facility management, bijdragen, heffingen, verzekeringen enz.) worden gedeeld door het aantal voltijdse equivalenten die in dienst zijn bij Sibelga. Deze formule geeft het bedrag van de extra kosten verbonden met deze posten per voltijds equivalent (VTE).

SIBELGA heeft de impact van de laatste wijzingen van de ordonnanties die het Brussels Parlement op 20 juli 2018 heeft goedgekeurd (hierna “de ordonnantie van 2018” genoemd) in dit budget voor 2019 geïntegreerd¹

De onderstaande door SIBELGA voorgestelde tabel geeft een overzicht van de voor 2019 geraamde meerkosten en vergelijkt ze met de voor 2017 en 2018 geraamde kosten.

Bij de lezing van deze tabel stellen we vast dat de voorgestelde bedragen identiek zijn aan die van de voorbije jaren.

Tabel 1: Werkingsbudget voor de openbare dienstopdrachten van sociale aard

Toeslag	Basis	2017	2018	2019
Overheads	VTE	€ 66.000	€ 66.000	€ 66.000
NAM-structuur	VTE	€ 7.500	€ 7.500	€ 7.500

Bron: Sibelga

Sommige activiteiten in verband met de openbare dienstopdrachten, meer bepaald de activiteiten inzake het beheer van de beschermde klanten, de opvolging van de relaties met de gebruiker en NRclick, zijn zogenaamde “gemengde” activiteiten. Voor de verdeling van de gemengde kosten in het programma 2018 werd de verdeelsleutel naar 62% gebracht voor elektriciteit en 38% voor gas, tegenover 60% en 40% de voorgaande jaren, gemotiveerd door het feit dat deze verdeling de huidige realiteit in het BHG beter weerspiegelt.

Deze sleutel werd behouden voor het boekjaar 2019.

Sinds de herziening van de gas- en elektriciteitsordonnanties in 2011 worden alle kosten voor de openbare dienstopdrachten van de netbeheerder volledig gedekt door de nettarieven.

In het kader van de zesde staatshervorming werd de bevoegdheid om de distributietarieven voor elektriciteit en gas te bepalen en vast te leggen geregionaliseerd. De Brusselse ordonnantie van 8 mei 2014 kent deze bevoegdheid toe aan BRUGEL en legt bepaalde richtlijnen vast die in de tariefmethodes moeten worden nageleefd.

De ordonnantie stelt meer bepaald dat:

- de tarieven op een transparante manier rekening houden met de kosten voor de uitvoering van het budget voor openbare dienstopdrachten

¹ Deze ordonnantie werd op 20.09.2018 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad

- BRUGEL beslist over de goedkeuring, onverminderd haar mogelijkheid om de kosten te controleren in het licht van de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, van de aanpassingsvoorstellen voor de tarieven van de distributienetbeheerders aan alle wijzigingen van de openbare dienstverplichtingen, uiterlijk drie maanden na de overdracht door de distributienetbeheerder van dergelijke wijzigingen
- De kosten in verband met de openbare dienstverplichtingen en -opdrachten kunnen niet aan incentive regulation worden onderworpen, noch aan een beslissing op basis van vergelijkingsmethoden.

Bovendien bepaalt de ordonnantie van 8 mei 2014 dat het verslag over de uitvoering van alle openbare dienststopdrachten een vergelijking moet bevatten tussen het ingeschreven en uitgevoerde budget, met de ontvangsten die de distributienetbeheerder in zijn tariefvoorstel vermeldt.

In de tariefmethodologie zijn de kosten voor de niet-beheersbare openbare dienstverplichtingen vastgelegd, d.w.z. de kosten waarover de netbeheerder geen rechtstreekse controle uitoefent. Het bestaan van saldi² als gevolg van het verschil tussen de werkelijke kosten en de voorziene kosten zal door BRUGEL worden geanalyseerd in het kader van de jaarlijkse ex post controle.

In de tariefmethodologieën wordt ook uitdrukkelijk bepaald dat de tarieven voor de openbare dienstverplichtingen vooral moeten worden gedragen door de klantencategorieën die de met deze verplichtingen verbonden diensten ontvangen.

Op 12 december 2014 werden alle distributietarieven en in het bijzonder de tarieven voor openbare dienstverplichtingen goedgekeurd door BRUGEL.

Het budget vermeld in het document van SIBELGA is lager dan het budget dat eind 2014 werd voorgesteld. Het werd herzien op basis van de geactualiseerde veronderstellingen.

3.2 Beheer van beschermde en winterafnemers

3.2.1 De beschermde klanten: beschrijving van de opdrachten

Sinds 1 januari 2007 moet SIBELGA, in het kader van haar openbare dienststopdrachten, een bevoorrading en een hoogwaardige klantendienst garanderen aan de gezinnen die de status van 'beschermde klant' hebben verkregen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

We zetten hier kort de voorwaarden voor de toekenning van deze status nog even op een rijtje:

- Het specifiek sociaal tarief (SST) op federaal niveau genieten;
- Verwikkeld zijn in een proces van schuldbemiddeling via een erkend bemiddelingscentrum of een vonnis in collectieve schuldenregeling hebben verkregen.

² Het beheer en de toewijzing van de tariefsaldi zijn vastgelegd in punt 5.2 van de tariefmethodologieën elektriciteit en gas (<http://www.brugel.be/fr//tarifs-de-distribution/methodologie-tarifaire-2015-2019>).

- Als beschermde klant erkend zijn door het OCMW van de gemeente op basis van een sociaal onderzoek;
- Als beschermde klant erkend zijn door BRUGEL op basis van inkomen en gezinssamenstelling;
- Erkend zijn door een ziekenfonds als begunstigde van de RVV/OMNIO-status.

De principes van de noodlevering, waarvan sommige aspecten werden gewijzigd door de stemming van de ordonnantie van 2018, zijn de volgende:

- Schorsing van het contract van de beschermde klant met zijn commerciële leverancier en tijdelijke levering van de energie via SIBELGA; Er wordt geen begrenzer geplaatst en als er al een begrenzer in de woning aanwezig is, wordt hij verwijderd op verzoek van de klant;
- Facturatie door SIBELGA van de energie aan het specifiek sociaal tarief (SST), berekend door de federale regulator, de CREG, voor rekening van de FOD Economie. Voor de beschermde klanten die geen vrijstelling van de energiebijdrage in het kader van de federale wetgeving genieten, voorziet de wijziging van de ordonnantie van 2017³ dat deze bijdrage niet boven op het SST zal worden gefactureerd maar door SIBELGA zal worden betaald in het kader van haar openbare dienststopdrachten;
- In geval van niet-naleving van het afbetalingsplan bij de commerciële leverancier en niet-betaling van zijn facturen bij SIBELGA zal bij de beschermde klant ingevolge de wijziging van de ordonnantie van 2018 een vermogensbegrenzer worden geplaatst voor een minimale periode van 6 maanden. Hij zal niet meer aan het maximumtarief worden gefactureerd maar aan het SST. Als hij zijn aanzuiveringsplan gedurende een periode van 6 opeenvolgende maanden naleeft, kan de klant vragen de vermogensbegrenzer te verwijderen;
- Terugkeer van de beschermde klant naar zijn commerciële leverancier van zodra hij zijn volledige schuld heeft aangezuiverd;
- Verlies van de status van beschermde klant als de klant niet het bewijs heeft geleverd dat hij nog steeds aan toekenningsvoorwaarden voldoet. Deze verificatie wordt door SIBELGA maximaal een keer per jaar uitgevoerd.

De opdrachten van SIBELGA in verband met het beheer van de beschermde klanten zijn de volgende:

- Instaan voor de levering van energie aan alle beschermde klanten;
- Een adequate facturatedienst leveren;

³ Artikel 24bis van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werd gewijzigd door artikel 121 van de ordonnantie van 15 december 2017 houdende de aanpassing van de Algemene Uitgavenbegroting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor het begrotingsjaar 2018 om een nieuwe ODV ten laste van SIBELGA in te voegen: "11° de overname van het verschil tussen het toegepaste sociaal tarief op grond van Hoofdstuk IVbis aan een beschermde klant op het regionale niveau en het toegepaste sociaal tarief uit hoofde van de federale wetgeving, wanneer het eerste hoger ligt dan het tweede en de betrokken klant dit laatste tarief niet geniet. " ;

- Instaan voor de opvolging van de wanbetalingen en de noodzakelijke acties ondernemen voor de inning van de schuld, wat kan gaan tot de aanvraag om het contract te verbreken bij het vredegerecht
- De zesmaandelijks informatie betreffende de naleving van de afbetalingsplannen van de beschermde klanten, verstuurd door de commerciële leveranciers, opvolgen en indien nodig overgaan tot de plaatsing van de vermogensbegrenzer;
- De toegangsvoorwaarden van de beschermde klanten jaarlijks controleren en de terugkeer naar de commerciële leverancier verzekeren indien nodig.

3.2.2 Evolutie van het aantal begunstigden van de status van “beschermde klant”

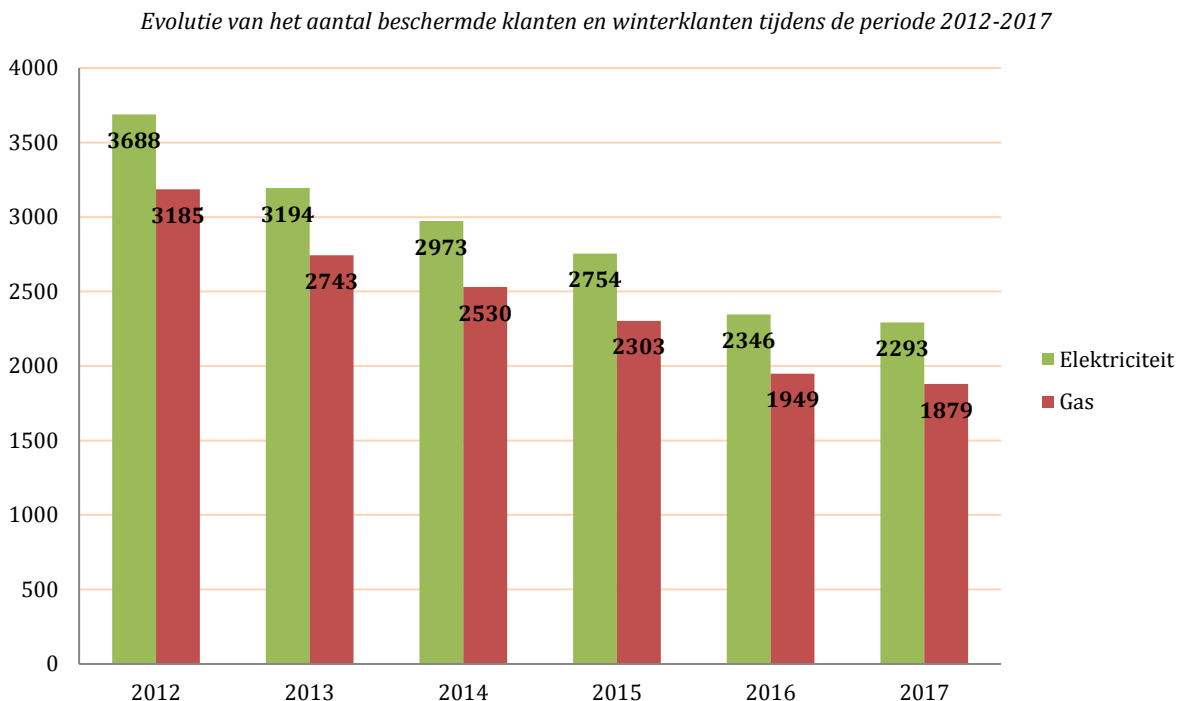
In haar programma voor 2019 vermeldt SIBELGA dat het aantal beschermde klanten de laatste jaren sterk gedaald is en nog slechts 1940 gezinnen bedraagt op het einde van het eerste semester 2018, hetzij minder dan 0,4% van de Brusselse gezinnen. In dezelfde periode waren het er: 2.798 in 2015, 2.250 in 2016 en 2.165 in 2017.

Dit geringe succes van de regionale bescherming wordt verklaard door:

- de afwezigheid van automatisering waardoor deze bescherming omslachtig en onduidelijk is voor de klanten;
- De mechanismen voor de invoering en opvolging van deze bescherming zijn te zwaar geworden voor de OCMW's, die niet meer geneigd zijn om ze toe te passen;
- Het verschil tussen het sociaal tarief en het gemiddelde tarief van de leveranciers in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is niet groot genoeg om een stimulans te zijn voor de klant.
- Voor de wijziging van de ordonnantie 2018 verminderde de automatische plaatsing van de vermogensbegrenzer de aantrekkelijkheid van het statuut van beschermde klant. Dat gold ook voor het principe van de facturatie aan het maximumtarief voor de klanten die hun afbetalingsplan bij de commerciële leverancier niet naleven. We herinneren eraan dat deze twee maatregelen werden afgeschaft in de nieuwe ordonnantie.

BRUGEL heeft in haar laatste jaarverslagen de oorzaken van het feit dat de klanten weinig beroep doen op deze bescherming grondig onderzocht.

Figuur I: Evolutie van het aantal beschermde klanten in de periode **2012-2017**

Bron: Sibelga

BRUGEL is van mening dat de door SIBELGA voorgestelde veronderstelling gebaseerd is op een geloofwaardige realiteit op het terrein.

Prognoses opstellen voor het aantal beschermde klanten voor 2019 kan nog moeilijker blijken dan voor de voorgaande jaren gezien de wijzigingen aan de ordonnances van 2018.

SIBELGA verwacht niettemin dat de wijzigingen van de ordonnances 2018 tot een stijging van het aantal beschermde klanten zullen leiden en voorspelt een gemiddelde van 2.600 beschermde klanten in elektriciteit en 2.000 beschermde klanten in gas.

Deze toename van het aantal beschermde klanten met 30% kan voor de regulator geloofwaardig lijken, rekening houdend met de volgende elementen:

- Afwezigheid van een begrenzer en financiële sancties in geval van niet-terugbetaling van de schuld bij de commerciële leverancier;

- De situatie in de Brusselse markt die de klanten weinig keuze laat en dit vooral voor klanten die al schulden hebben bij verschillende leveranciers ⁴;
- Aanzienlijke vermindering van het Sociaal Fonds Gas en Elektriciteit (SFGE) die de directe tussenkomst van de OCMW's in de betaling van de energiefacturen drastisch beperkt.

3.2.3 De winterklanten

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest mag de afsluiting van een huishoudelijke klant die is toegestaan door een vrederechter niet worden uitgevoerd tussen 1 oktober en 31 maart. Deze klant geniet tot 31 maart winterbescherming en wordt door SIBELGA bevoorraad aan het specifiek sociaal tarief.

Na de goedkeuring van de ordonnances in 2018 werd er, vanaf 1 oktober 2018, een nieuwe winterleveringscategorie in het leven geroepen. Deze nieuwe openbare dienstverplichting ten laste van SIBELGA voorziet dat elke klant van wie het leveringscontract met zijn commerciële leverancier afloopt in de winter en die geen contract heeft afgesloten met een andere leverancier, eveneens door SIBELGA zal worden bevoorraad en dit aan het specifiek sociaal tarief.

De twee categorieën winterafnemers samen (ingevolge een vonnis of een einde contract) zullen waarschijnlijk aanzienlijk stijgen⁵, vandaar ook het belang van deze ODV in 2019.

Voor de winterafnemers die naar SIBELGA zijn overgegaan ingevolge een beslissing van het vrederecht verwacht SIBELGA een gemiddelde over het jaar van 265 klanten voor elektriciteit en 225 voor gas. Deze cijfers zijn vergelijkbaar met die van het programma 2018.

Prognoses opstellen voor dit scenario is echter moeilijk en ze moeten rekening houden met talrijke externe parameters die buiten het bevoegdheidsdomein van de regulator vallen, zoals de werking van de vrederechten. Het is niet evident om de verhouding tussen de toename van het aantal dagvaardingen en verzoekschriften van de leveranciers en het aantal beslissingen tot afsluiting vast te stellen. Bovendien mogen de menselijke factor en de reacties van de afnemers op dergelijke procedures niet worden vergeten in de analyse. Anderzijds is het ook moeilijk het interne beleid van de leveranciers in dit domein te voorspellen.

Voor de winterafnemers van wie het contract afloopt in de winter, heeft SIBELGA de cijfers van 2018 overgenomen voor haar raming, zowel voor het volume inkomende klanten als voor het afsluitingspercentage. In 2018 bedroeg het aantal huishoudelijke "End Of Contract"-scenario's (EOC) tijdens de winter 2.650, waarvan 31% werkelijk werd afgesloten. Voor 2019 stelt SIBELGA voor een gemiddeld maandelijks aantal EOC van 265 klanten elektriciteit en 225 klanten gas als raming te weerhouden.

Het is voor de regulator ook moeilijk voor dit eerste boekjaar na de nieuwe ordonnances 2018 een correcte raming te maken van de winterafnemers na een EOC omdat het niet eenvoudig is het exacte

⁴ Advies op eigen initiatief 265bis betreffende de toestand van de huishoudelijke energiemarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, oktober 2018

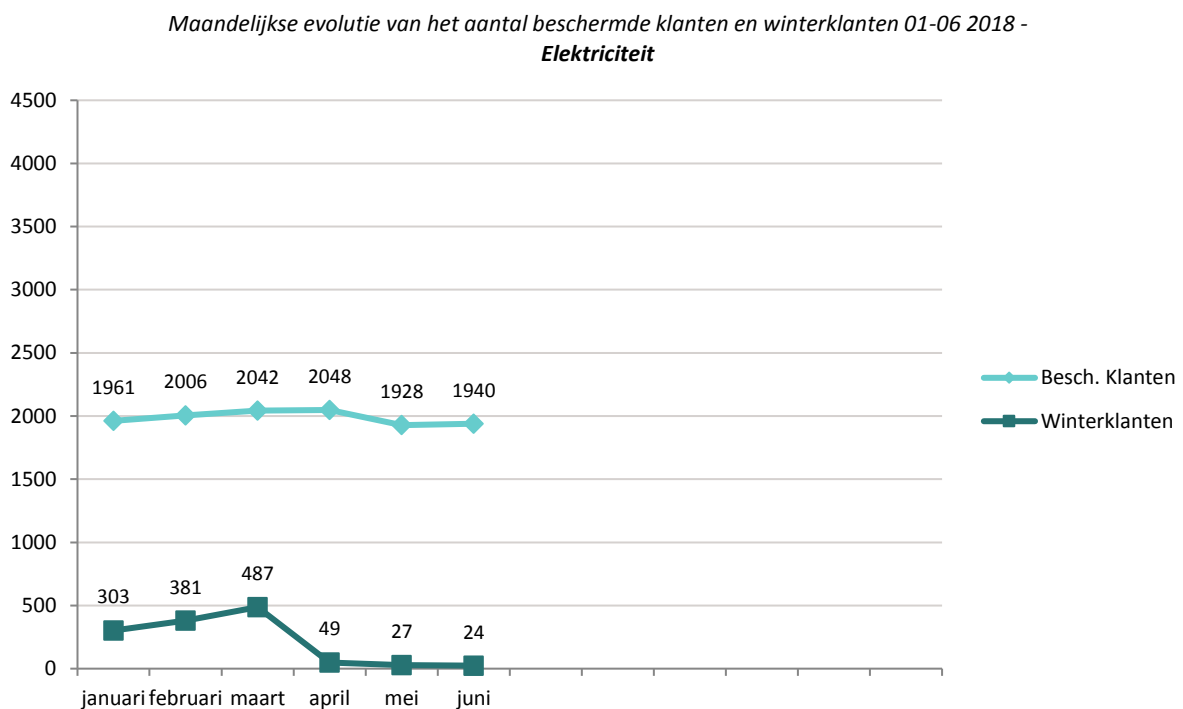
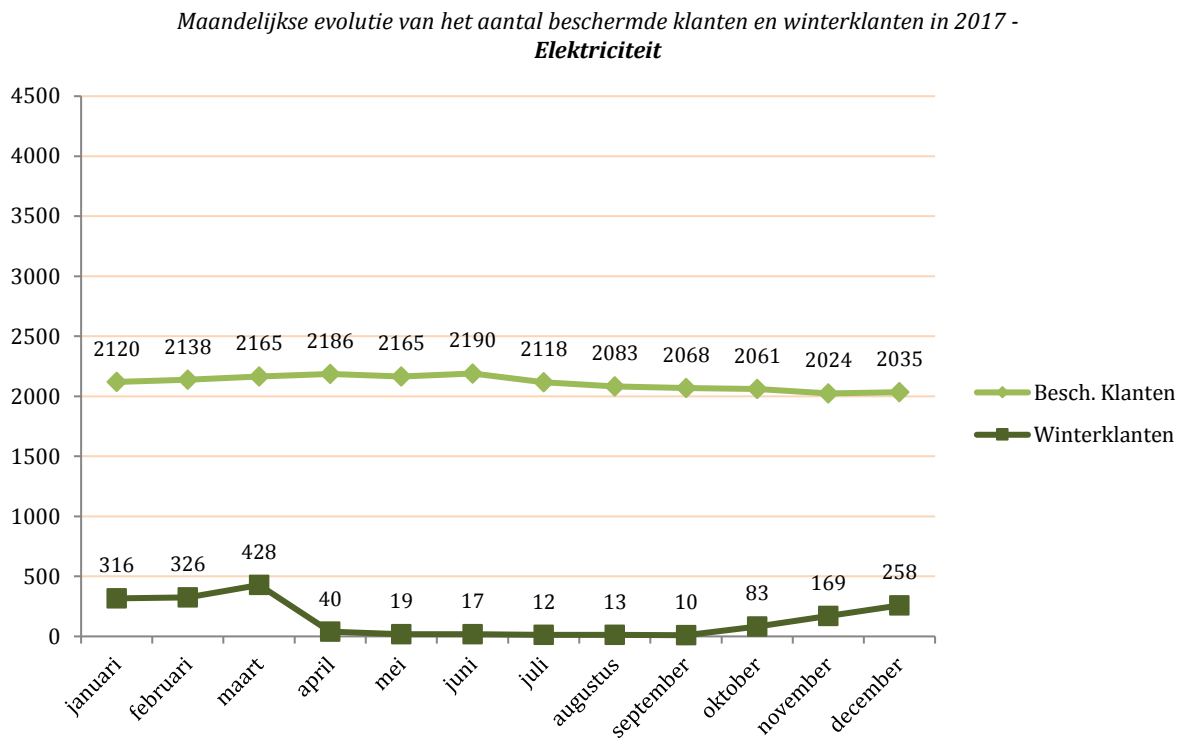
⁵ Eind september 2018 waren er 372 afsluitingen tegenover 270 eind september 2017

aantal door de leveranciers gestarte EOC per maand te kennen en daaruit het aantal klanten af te leiden dat niet naar een andere commerciële leverancier zou zijn overgeschakeld.

Gezien de toestand van de energiemarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de terugtrekking van de derde leverancier in deze markt, de verandering van de praktijken van de leveranciers inzake de klanten met betalingsmoeilijkheden, elementen die zijn opgenomen in ons advies op eigen initiatief betreffende de toestand van de markt in het BHG⁶, gaat BRUGEL uit van een hogere prognose dan die van SIBELGA.

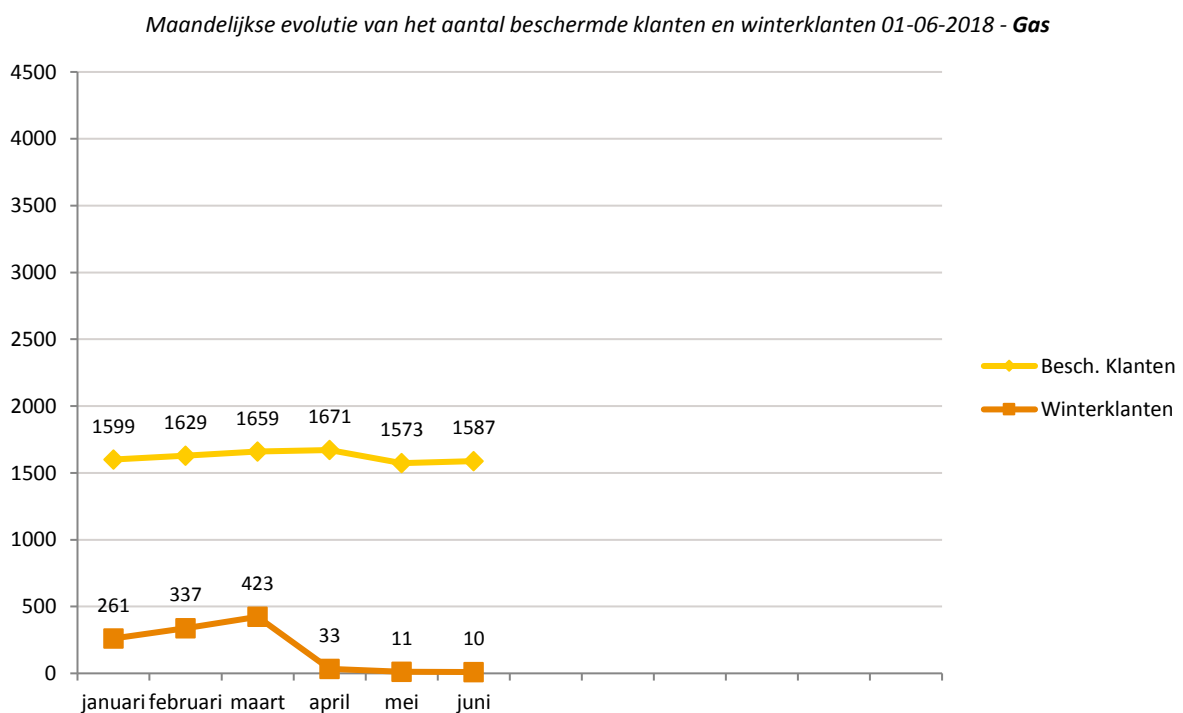
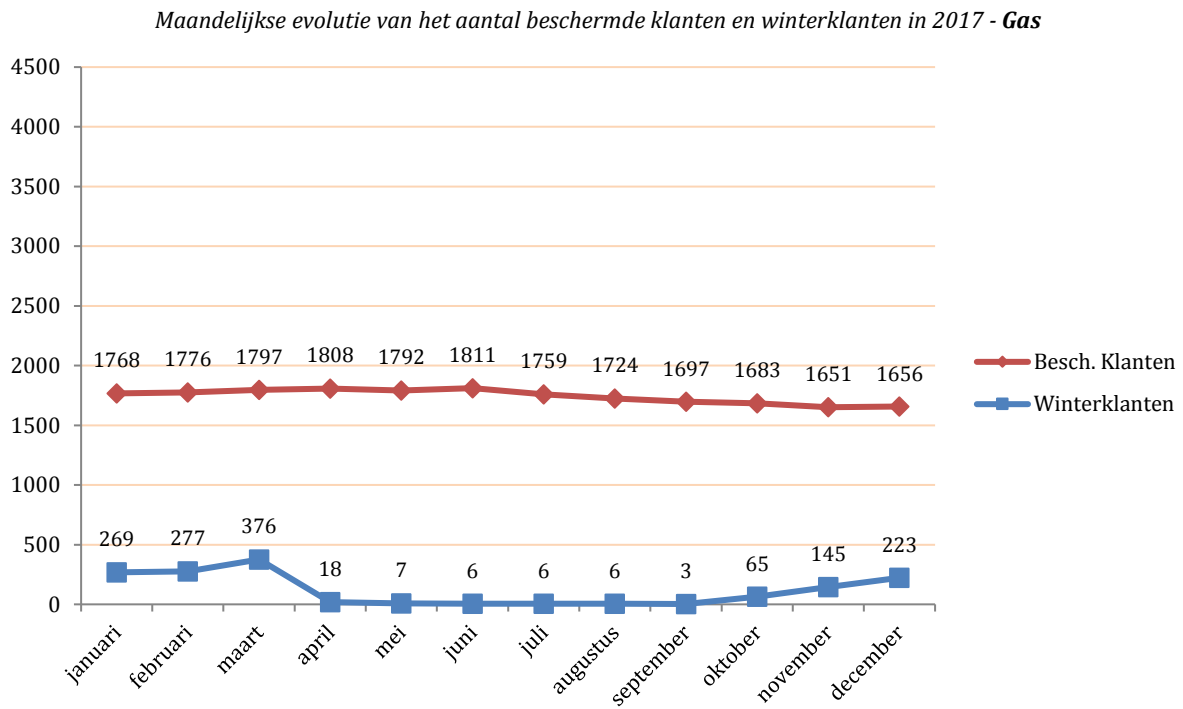
⁶ Advies op eigen initiatief: “Toestand van de markt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest”, BRUGEL, oktober 2018

Figuur 2: Maandelijke evolutie van het aantal beschermde en winterafnemers (elektriciteit) in 2018 en de eerste helft van 2018

Bron: Sibelga

Figuur 3: Maandelijkse evolutie van het aantal beschermde en winterafnemers (gas) afnemers in 2017 en het eerste semester

3.2.4 Analyse van de werklust en het budget

We herinneren eraan dat SIBELGA sinds 1 januari 2007 voor het beheer van beschermde klanten een callcenter, een onthaalbureau en een "back office" heeft ingericht en informatie op de website van SIBELGA heeft gepubliceerd die online kan worden geraadpleegd.

Voor 2019 voorziet SIBELGA het volgende budget voor het beheer van de dienst beschermde en winterafnemers:

Tabel 2: Budget voor het beheer van de dienst beschermde en winterafnemers (in euro) van 2017 tot 2019

CliPro E	Prog.2017	Prog.2018	Prog. 2019	Evolutie (2019-2018)
Personeel	504.290	558.511	533.570	-4,47%
Directe werkingskosten	133.587	111.665	133.380	+19,45%
Indirecte werkingskosten	403.417	446.042	445.744	+0,07%
Totaal	1.040.294	1.116.218	1.112.694	-0,32%
CliPro G	Prog.2017	Prog.2018	Prog.2019	Evolutie (2019-2018)
Personeel	336.193	342.313	327.047	-4,47%
Directe werkingskosten	89.058	68.440	81.749	+19,45%
Indirecte werkingskosten	268.278	273.381	273.197	-0,07%
Totaal	693.529	684.134	681.973	-0,32%

Bron: SIBELGA

Het lijkt interessant om de cijfers voor de jaren 2017 tot 2019 te analyseren en de aandacht te vestigen op de constante daling van de toegekende bedragen voor personeel, 4,47% tussen het boekjaar 2018 en het boekjaar 2019. Deze daling is enerzijds het resultaat van verbeteringen van de interne procedures van SIBELGA en anderzijds van de aanzienlijke daling van het aantal beschermde klanten sinds meerdere jaren.

Op het vlak van het tewerkgestelde personeel verwacht SIBELGA voor 2019 een globaal personeelsbestand van 9,74 VTE's tegenover 8,94 VTE's in 2018. 5,93 VTE's zijn toegewezen aan de taken in verband met de switching van de facturatie en de invordering.

Zoals vermeld in het vorige advies kan het aantal medewerkers dat instaat voor het beheer van de beschermde klanten aanzienlijk lijken voor een gemiddeld aantal van 2 600 gezinnen in de portefeuille van de noodleverancier.

We moeten niettemin vaststellen dat hoewel SIBELGA het aantal beschermde klanten hoger schat, het aan de post personeel toegekende budget is gedaald. SIBELGA verklaart dit door een daling van de standaardkost van de medewerkers ten opzichte van de kost die in de voorgaande jaren werd berekend.

We herinneren eraan dat SIBELGA sinds 2015 geen huurkost meer betaalt voor deze activiteit. Ze heeft een gebouw aan de Emile Jacqmainlaan aangekocht voor de ontvangst van de klanten.

Wat de directe werkingskosten betreft, wordt een stijging ten opzichte van het programma voor 2018 verwacht. Dat is te verklaren door de stijging van de portkosten (hogere zegelprijs en meer verfijnd boekhoudkundig beheer van de kosten in verband met deze post). De invorderingskosten blijven vergelijkbaar met die van de jaren 2017 en 2018.

De regulator vestigt de aandacht op het feit dat de nieuwe openbare dienstverplichting ten laste van SIBELGA betreffende de winterlevering aan gezinnen waarvan het contract afloopt zonder dat ze een contract hebben afgesloten bij een andere leverancier, belangrijke diensten met zich brengt zoals: opname van de meetgegevens, telefoongesprekken, facturatie, invordering, ... en dus moet worden gebudgetteerd. De verschillende diensten die in het kader van deze nieuwe opdracht worden opgezet, kunnen niet aan deze End of Contract-klanten worden gefactureerd.

3.2.5 Levering van elektriciteit en gas aan de beschermde en winterafnemers

De door SIBELGA gemaakte schattingen van het energieverbruik zijn enerzijds gebaseerd op een gemiddeld aantal van 2.600 beschermde klanten elektriciteit en anderzijds op een "commodity" aankoopprijs die van € 148/MWh tot € 168,9/MWh is gestegen.

We herinneren eraan dat de prijs waarvoor SIBELGA de "commodity" (geleverde elektriciteit) aankoopt bij de leverancier geen vaste prijs is voor meerdere jaren. Hij verschilt van jaar tot jaar en zelfs van maand tot maand. De prijs verschilt afhankelijk van de beursparameters (Endex). De prijs waarmee SIBELGA rekening houdt voor het opstellen van het ODO-budget is de gemiddelde verkregen prijs over het jaar.

Het budget dat wordt toegekend aan de aankoop van elektriciteit voor de winterafnemers is overigens gestegen van € 39.005 in 2016 naar € 97.538 in 2017 en € 61.058 in 2018, om meer dan te verdubbelen tot € 134.290 in 2019.

Voor gas bedraagt de aankoopprijs voor een gemiddeld aantal van 2.000 klanten € 35,65 /MWh tegenover € 36,242/MWh in 2018, een constante daling sinds drie jaar.

Het budget dat SIBELGA toekent voor de totale aankoop van gas voor de beschermde klanten in 2019 bedraagt € 1.184.450. In 2018 was dat € 1.114.837.

De verkoopprijs elektriciteit voor het Specifiek Sociaal Tarief (SST) is gedaald van € 148,08 /MWh in 2016 en € 139,29 in 2017 tot € 139,90 in 2018 en zal in 2019 € 149,27 bedragen, terwijl de totale

aankoopprijs voor elektriciteit van € 1.300.162 in 2016 is gedaald naar € 1.032.758 in 2017 en € 976.921 in 2018, om tot € 1.317.566 te stijgen in 2019.

Voor gas bedraagt de gemiddelde facturatieprijs € 26,93 in 2019 tegenover € 25,51 in 2018. De totale facturatie gas wordt geraamd op € 895.011 in 2019 tegenover € 778.863 voor het voorgaande jaar.

We merken op dat de tabel met de leveringskosten de kost voor de energiebijdragen bevat die volgens de ordonnances 2018 ten laste komt van de noodleverancier. Het gaat om respectievelijk € 14.999 voor de beschermde klanten en € 1.529 voor de winterafnemers voor elektriciteit en € 27.937 en € 5.217 voor gas.

Kosten van de levering van elektriciteit aan beschermde klanten en winterklanten - budget 2019

	Budg.2019
Gemiddeld aantal beschermde klanten	2.600
Gemiddeld aantal winterklanten tijdens winterperiode	530
Gemiddeld verbruik (kWh/jaar)⁷	3.000
Verkoop	
Gemiddelde prijs van de facturering aan de beschermde klanten (€/MWh)	149,27
Facturering aan de beschermde klanten (€)	1.164.320
Facturering aan de winterklanten (€)	118.671
Tegenboekingen van onbetaalde schuldvorderingen van beschermde klanten (€)⁸	207.016
Tegenboekingen van onbetaalde schuldvorderingen van winterklanten (€)⁹	21.100
Aankoop	

⁷ Voor de winterklanten elektriciteit wordt ervan uitgegaan dat het verbruik van een winterklant de helft van dat van een niet-winterklant bedraagt.

⁸ Op basis van de ruling-voorwaarden verkregen van de Dienst Voorafgaande beslissingen in fiscale zaken in december 2015.

⁹ Idem.

Aankoopprijs (€/MWh) ('commodity' + kosten voor T&D + heffingen en toeslagen) (€/MWh)	168,9
Aankoop van elektriciteit voor het verbruik van de beschermde klanten (€)	1.317.566
Aankoop van elektriciteit voor het verbruik van de winterklanten (€)	134.290
Bijdrage op de energie elektriciteit voor de beschermde klanten (€)	14.999
Bijdrage op de energie elektriciteit voor de winterklanten (€)	1.529
Tussenkost van het federaal fonds ten gunste van de residentiële beschermde klanten (€)	112.207

Bron SIBELGA

Kosten van de levering van gas aan beschermde klanten en winterklanten - budget 2019

	Budg.2019
Gemiddeld aantal beschermde klanten	2.000
Gemiddeld aantal winterklanten tijdens winterperiode	450
Gemiddeld verbruik (kWh/jaar) ¹⁰	14.000
Verkoop	
Gemiddelde prijs van de facturering aan de beschermde klanten (€/MWh)	26,93

¹⁰ Voor de winterklanten gas gaan we ervan uit dat het verbruiksniveau vergelijkbaar is met het verbruik van een niet-winterklant (grootste deel van het verbruik bijna uitsluitend tijdens de winter).

Facturering aan de beschermde klanten (€)	754.170
Facturering aan de winterklanten (€)	140.841
Tegenboekingen van onbetaalde schuldvorderingen van beschermde klanten (€) ¹¹	134.091
Tegenboekingen van onbetaalde schuldvorderingen van winterklanten (€) ¹²	25.042
Aankoop	
Aankoopprijs (€/MWh)	35,65
Aankoop van gas voor het verbruik van de beschermde klanten (€)	998.062
Aankoop van gas voor het verbruik van de winterklanten (€)	186.388
Bijdrage op de energie gas voor de beschermde klanten (€)	27.937
Bijdrage op de energie gas voor de winterklanten (€)	5.217
Tussenkost van het federaal fonds ten gunste van de residentiële beschermde klanten (€)	133.473

Bron : Sibelga

Het bedrag van de toeslagen die worden toegepast op het transporttarief verschilt eveneens van jaar tot jaar. Vooral voor de federale bijdrage.

Tot slot, wat de distributietarieven betreft (SIBELGA), wijzen we erop dat de wegenisretributie (die wordt opgenomen in de prijs) elk jaar wordt geïndexeerd.

Deze factoren op zich tonen al aan hoe moeilijk het is om de aankoopprijs voor energie te voorspellen.

Het specifiek sociaal tarief is het laatste gekende tarief, hetzij het tarief dat de CREG heeft vastgelegd voor de periode van augustus 2018 tot januari 2019.

Wat de post "tussenkost van het federaal fonds ten gunste van de residentiële beschermde klanten" betreft: deze dekt de tussenkost van het federaal fonds die is bestemd om SIBELGA gedeeltelijk schadeloos te stellen voor de eventuele verliezen die het heeft geleden bij de verkoop van energie aan

¹¹ Op basis van de rulling-voorwaarden verkregen van de Dienst Voorafgaande beslissingen in fiscale zaken in december 2015.

¹² Idem.

de huishoudelijke beschermde klanten aan een opgelegde prijs (namelijk het SST). Deze klanten vertegenwoordigen iets meer dan 45% van het totale aantal beschermde klanten.

Deze tussenkomst dekt alleen de dossiers van klanten die beschermd zijn omdat ze het SST genieten volgens de federale wetgeving (en dus niet alle beschermde klanten in de zin van de Brusselse ordonnances).

Sinds 1 april 2012 worden alleen de verliezen die resulteren uit een verschil tussen het SST en de gemiddelde verkoopprijs op de markt in aanmerking genomen. Deze gemiddelde verkoopprijs wordt berekend op basis van een gewogen gemiddelde van de prijzen van de leveranciers die aanwezig zijn op het Brusselse grondgebied. Deze referentieprijs is lager dan deze van de voorgaande jaren, met als gevolg een zeer sterke daling (met bijna 2/3) van de voorgestelde bedragen ten laste van het Federaal Fonds.

Tabel 3: Kosten van de levering van elektriciteit aan beschermde en winterafnemers – vergelijking van 2017 tot 2019

Clipro E	Prog.2017	Prog.2018	Prog.2019	Evolutie 2019/2018
Geraamde aankoopprijs (€/MWh)	153	148.02	168.92	+14,1%
Aankoop elektriciteit voor het verbruik van de beschermde klanten	1.130.296	1.037.978	1.451.857	+39,9%
Prijs van de facturering aan de beschermde klanten (€/MWh)	139,29	139,903	149,272	+6,7%
Energiebijdrage beschermde klanten			16.527	
Facturering aan de beschermde klanten	1.026.471	979.431	1.282.991	+31,0%
Betaald door het federaal fonds	78.276	91.345	112.207	+22,8%
Tegenboekingen van onbetaalde schuldvorderingen	230.853	200.196	228.116	+13,9%
Totaal	256.402	167.398	301.302	+80%
Clipro Gas	Prog.2017	Prog.2018	Prog.2019	Evolutie 2019/2018
Geraamde aankoopprijs (€/MWh)	40,06	36,42	35,65	-2,1%
Aankoop van gas voor het verbruik van de beschermde klanten	1.283.876	1.114.837	1.184.450	+6,2%
Prijs van de facturering aan de beschermde klanten (€/MWh)	23,83	25,51	26,93	+5,6%
Energiebijdrage beschermde klanten			33.154	

Facturering aan de beschermde klanten	760.847	778.863	895.012	+14,9%
Betaald door het federaal fonds	163.244	146.860	133.473	-9,1%
Tegenboekingen van onbetaalde schuldvorderingen	171.114	159.200	159.133	0%
Totaal	530.899	348.314	348.253	0%

Bron: SIBELGA

3.3 Technische prestaties elektriciteit (plaatsing en verwijdering van begrenzers en afsluitingen)

In het kader van haar openbare dienststopdrachten is SIBELGA belast met de plaatsing en verwijdering van vermogensbegrenzers en de technische operaties voor het afsluiten van meters na een beslissing van de vrederechter.

Als we de evolutie bekijken van het aantal geplaatste begrenzers sinds 2011, stellen we het volgende vast:

- Op 31/12/2012: 20.594 begrenzers, hetzij 14% meer dan op 31/12/2011;
- Op 31/12/2013: 21.007 begrenzers, hetzij 2 % meer dan op 31/12/2012;
- Op 31/12/2014: 21.221 begrenzers, hetzij 1% meer dan op 31/12/2013;
- Op 31/12/2015: 21.085 begrenzers, hetzij een identieke situatie als die van 31/12/2014
- Op 31/12/2016: 24.829 begrenzers, hetzij 18% meer dan op 31/12/2015.
- Op 31/12/2017: 27.884 begrenzers, hetzij 11% meer dan op 31/12/2016.

Sinds 2015 is het aantal werkelijk geplaatste vermogensbegrenzers sterk gestegen. Dit is enerzijds te verklaren door het feit dat alle klanten die een vermogensbegrenzer hebben in dit cijfer zijn opgenomen en niet meer alleen de huishoudelijke klanten, en anderzijds door een systematische automatische plaatsing door de commerciële leveranciers bij de klanten van wie de schuldensituatie dit toelaat. Het scenario in verband met de plaatsing van de begrenzer is perfect geïntegreerd bij alle leveranciers die actief zijn in het BHG.

Het budget voor deze activiteit voor 2019 houdt rekening met een nieuwe manier om de personeelskosten toe te schrijven.

Concreet wordt het met dit project, 'Magma' genoemd, dankzij het gebruik van tablets mogelijk exact aan te geven wanneer een opdracht/taak start en beëindigd wordt zodat de kost voor de terreinmedewerkers precies kan worden toegeschreven aan de activiteit voor het plaatsen en wegnemen van vermogensbegrenzers. Daardoor worden de terreinmedewerkers voortaan beschouwd als medewerkers 'met werktijdregistratie', net als alle andere SIBELGA-terreinmedewerkers van wie de werktijd geregistreerd wordt voor de verschillende activiteiten. Voor die medewerkers geldt een eigen standaard uurregeling. Een andere specifieke eigenschap van dit statuut van 'medewerker met werktijdregistratie', is dat er een toeslag op geheven wordt m.n. voor toezicht ; verder worden de kosten die verband houden met de functie van 'toezichters op het terrein' voor het budget 2019 uitgekeerd in de post "indirecte kosten".

Op basis van de hiervoor vermelde elementen stelt SIBELGA een lichte stijging van het totaal aantal VTE's voor ten opzichte van 2018 met 8,73 VTE's tegenover 10,18 VTE's in 2017. 1,58 VTE's worden overgedragen naar de "indirecte kosten". Dit verschil is toe te schrijven aan de verwachte toename van het aantal verwijderingen van vermogensbegrenzers als gevolg van een proactief wegnemingsbeleid dat sinds 2018 wordt gevoerd. Met dit beleid worden de klanten ertoe aangezet een afspraak te maken voor het verwijderen van de begrenzer door hen een sms te sturen bij ontvangst van het verwijderingsscenario of door de beschermde klanten een brief te sturen waarin ze worden aangespoord een afspraak te maken voor de verwijdering. Deze nieuwe manier van werken brengt een hogere verwachte kost voor de onderaannemers met zich mee. Voor het boekjaar 2019 daalt de post onderaanneming echter door het schrappen van het specifieke bedrag van ongeveer € 250.000 dat in 2018 was voorzien voor de migratie naar de MIG6.

We herinneren er overigens aan dat er een sterke asymmetrie is tussen het aantal bij SIBELGA ingediende aanvragen voor vermogensbegrenzers door de leveranciers en het aantal werkelijk geplaatste begrenzors. Niet alle aanvragen van de leveranciers worden uitgevoerd en de niet-uitgevoerde aanvragen krijgen de status "geacht geplaatst" en komen niet voor in de gegevens over het aantal gezinnen die worden doorgegeven.

Het is belangrijk te vermelden dat als SIBELGA voor elke aanvraag van een leverancier de in de elektriciteitsordonnantie bepaalde procedure volledig zou toepassen, dus tot en met de effectieve plaatsing van de begrenzer, de aan deze opdracht toegekende budgetten sterk zouden stijgen omwille van het grote aantal verplaatsingen dat het personeel van SIBELGA zou moeten doen om dit doel te bereiken.

Tabel 4: Budget “vermogensbegrenzer” van 2017 tot 2019

Vermogensbegrenzer	Prog.2017	Prog.2018	Prog.2019	Evolutie 2019/2018
Personeel	828.157	761.296	672.093	-11,7%
Onderaanneming	1.289.246	1.354.685	1.246.362	-8,0%
Materiaal	117.600	103.500	103.500	0,0%
Directe werkingskosten	89.790	75.018	52.146	-30,5%
Indirecte werkingskosten	810.370	819.614	939.092	+14,6%
Totaal	3.135.163	3.114.112	3.013.193	-3,2%

Bron: SIBELGA

We kunnen redelijkerwijze vermelden dat SIBELGA rekening heeft gehouden met alle parameters om dit budget voor te stellen, rekening houdend met de stijging van het aantal begrenzende, de expertise van haar personeel, een meer optimale werking, het belang van de klant en ook de situatie op het terrein (aantal vruchteloze pogingen).

3.4 Onderbreking van de gastoevoer na een beslissing van het vredegericht

Net als voor elektriciteit bepaalt de Brusselse wetgeving dat een verbreking van een leveringscontract ingevolge een beslissing van het vredegericht die leidt tot een onderbreking van de gastoevoer, niet mag worden uitgevoerd in de periode van 1 oktober tot 31 maart (winterperiode).

Indien de situatie in 2019 ongewijzigd zou blijven, zullen de medewerkers die instaan voor vermogensbegrenzende 3% van hun tijd spenderen aan afsluitingen.

De werklust wordt geraamd op basis van een activiteit van 1.000 gasafsluitingen in 2019, zoals het geval was voor de prognose 2018.

Bijgevolg raamt SIBELGA het budget “plaatsing gasstop” op € 91.055 voor 2019. In 2018 bedroeg dit € 106.720, inclusief de indirecte kosten.

Deze raming kan licht onderschat lijken gezien het grote aantal “End Of Contract” gelanceerd door de leveranciers sinds begin 2018; het is voor de regulator echter moeilijk, rekening houdend met de verschillende marktvariabelen en menselijke gedragingen, het aantal effectieve gasafsluitingen te ramen voor het jaar 2019.

4 Dienstvoor de opvolging van de relatie met de consument

Artikel 25quattuordecies, §4 voorziet dat Sibelga, in het kader van haar openbare dienstverplichtingen en -verplichtingen als netbeheerder, het publiek een efficiënte dienst voor de behandeling van klachten moet aanbieden via eenvoudige, transparante en gratis procedures.

Zoals voor de vorige programma's kunnen we bevestigen dat, gezien de veelvuldige samenwerking tussen BRUGEL en SIBELGA in dit domein, de regulator ervan overtuigd is dat het werk dat in het kader van deze opdracht door de DNB wordt uitgevoerd, op een professionele manier en met een hoog niveau van competentie gebeurt, zonder afbreuk te doen aan de genomen beslissingen.

Tabel 5: Budget dienst klachtenbehandeling

Klachten	Prog.2017	Prog.2018	Prog.2019	Evolutie 2019/2018
Personeel	218.736	226.027	226.027	0%
Directe werkingskosten	7.747	8.005	8.005	0%
Indirecte werkingskosten	131.483	135.877	135.877	0%
Totaal	357.966	369.909	369.909	0%
Klachten G	Prog.2017	Prog.2018	Prog.2019	Evolutie 2019/2018
Personeel	145.824	138.533	138.533	0%
Directe werkingskosten	5.165	4.906	4.906	0%
Indirecte werkingskosten	87.655	83.279	83.279	0%
Totaal	238.644	226.719	226.719	00%

Bron: SIBELGA

Rekening houdend met het feit dat er geen verandering in de organisatie van deze dienst is gepland voor 2019 en dat het aantal personeelsleden niet wordt opgetrokken, is het geplande budget voor deze activiteit vergelijkbaar met dat van de voorgaande jaren.

5 Bevoorrading van beurzen en feestelijkheden

Art 24 bis 8° van de "elektriciteitsordonnantie" bepaalt dat bij afname van elektriciteit van het distributienet, het leveren van elektriciteit voor tijdelijke festiviteiten op de weg volgens de technische en financiële voorwaarden bepaald bij of krachtens het technisch reglement van het net deel uitmaakt van de openbare dienststopdrachten ten laste van SIBELGA.

SIBELGA moet ervoor zorgen dat de kosten van de activiteit betreffende de bevoorrading van beurzen en feestelijkheden geen impact hebben, m.a.w. dat de ontvangsten de uitgaven volledig dekken. In haar programma voor 2019 vermeldt SIBELGA dat "hoewel het aanvankelijk de bedoeling was dat de financiële voorwaarden van toepassing op de aansluiting, het administratieve beheer en de verbruikte energie¹³ het zouden toelaten dat de bij deze activiteit gegenereerde inkomsten alle kosten dekken, we moeten vaststellen dat een dergelijk evenwicht niet kan worden gerealiseerd in de praktijk en dat een onderlinge verdeling op basis van een hogere kWh onvermijdelijk is." SIBELGA voorziet een budget van € 274.314 in 2019 voor deze activiteit tegenover € 282.121 in 2018, een vermindering met bijna 3%.

Befe	Prog.2017	Prog.2018	Prog.2019	Evolutie 2019-2018
Personeel	268.991	264.291	262.655	-0,6%
Materiaal	31.935	31.935	31.935	0,0%
Directe werkingskosten	2.782	2.747	4.014	+46,2%
Indirecte werkingskosten	384.593	396.042	393.275	-0,7%
Facturering	-397.817	-412.894	-417.566	+1,1%
Totaal	290.484	282.121	274.314	-2,8%

¹³ Goedgekeurd door BRUGEL

6 Openbare verlichting van gemeentewegen

Artikel 24 bis van de elektriciteitsordonnantie voorziet dat het programma van de openbare dienststopdrachten van de distributienetbeheerder een specifiek hoofdstuk “Verbetering van de energieprestatie van openbare verlichting” moet bevatten.

Overeenkomstig de wettekst bespreekt dit hoofdstuk met name de volgende elementen:

- het energiekadaster van de straatverlichting beheerd door de distributienetbeheerder;
- een weergave van de verbruiksevolutie in de voorbije vijf jaar;
- het investeringsprogramma;
- een weergave van de mogelijke technologische en beheerskeuzes;
- de bevoorradingsbronnen;
- een prognose van de verbruiksevolutie voor de komende vijf jaar;
- een beschrijving van het aantal en van de frequentie van de pannes, van de gebreken en de interventietermijnen van de distributienetbeheerder, alsook van de door de distributienetbeheerder genomen maatregelen om een snel herstel van de installaties te verzekeren.

De activiteit openbare verlichting is, in budgettaire termen, de belangrijkste activiteit van de openbare dienststopdrachten die aan de Brusselse distributienetbeheerder zijn toevertrouwd.

SIBELGA stelt zich tot doel de gemeenten een kwaliteitsvol, goed onderhouden openbaar verlichtingsnet te leveren, dat de Brusselse burgers een nachtelijke omgeving biedt die bevorderlijk is voor de veiligheid en het welzijn, rekening houdend met de stedenbouwkundige en esthetische voorschriften van de stad.

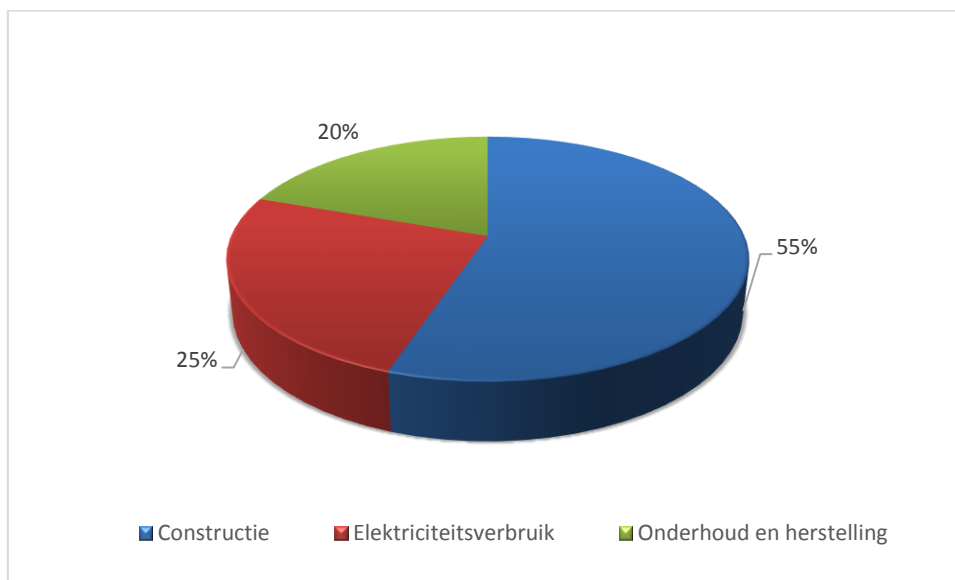
Ter herinnering, twee andere spelers nemen ook deel aan de uitvoering van deze taak op het Brussels grondgebied. Het betreft:

- Brussel Mobiliteit, dat de verlichting op de gewestelijke openbare wegen beheert;
- Leefmilieu Brussel, dat instaat voor de verlichting van de parken en de tuinen waarvoor het bevoegd is.

6.1 Investeringsprogramma

SIBELGA stelt voor 2019 een budget van € 27.217.689 voor voor de opdracht met betrekking tot het beheer van de openbare verlichting van de gemeentewegen. De opsplitsing van dit budget volgens de door SIBELGA uitgevoerde activiteiten is opgenomen in de onderstaande figuur.

Figuur 3: Budgettaire opsplitsing van de ODV Openbare verlichting

Hieruit blijkt dat, net als de voorgaande jaren, de activiteit "Constructie"¹⁴ financieel de belangrijkste activiteit is.

Wat de evolutie van het totale bedrag van de activiteit in verband met openbare verlichting betreft, is het budget van het programma 2019 met 8,46% gestegen ten opzichte van dat van 2018.

Tabel 6: Budget openbare verlichting

	Programma 2015	Besteed in 2015	Programma 2016	Besteed in 2016	Programma 2017	Besteed in 2017	Programma 2018	Programma 2019
Openbare verlichting (totaal)	24.387.327	19.990.418	24.923.077	23.717.757	24.770.001	21.246.928	25.094.628	27.217.689
<i>Uitbouw van de openbare verlichting</i>	12.796.058	8.778.487	13.093.845	12.088.487	12.984.879	9.746.786	13.282.131	15.023.839
<i>Onderhoud van de openbare verlichting</i>	5.341.896	4.879.068	5.266.834	5.188.013	5.275.225	5.314.970	5.455.758	5.337.198
<i>Levering van energie voor de openbare verlichting</i>	6.249.373	6.332.863	6.562.398	6.441.257	6.509.879	6.185.173	6.356.739	6.856.652
	Realiteit vs. programma	-18,00%	Realiteit vs. programma	-4,80%	Realiteit vs. programma	-14,20%		

¹⁴ De activiteit Constructie bestaat uit het plaatsen van nieuwe verlichtingspalen, hun renovatie, het uitvoeren van testen, ...

Uit de opgesplitste budgetten in de bovenstaande tabel blijkt dat de stijging van het budget tussen 2018 en 2019 te verklaren is door verschillende elementen:

- Voornamelijk door de stijging van de eenheidskosten voor de plaatsing van verlichtingspalen (zie sectie 6.3);
- De indiening van een nieuw budget (van € 190.434) voor de aanlichting van de gemeentelijke gebouwen;
- De stijging van de post “verbruik” (7,9%);

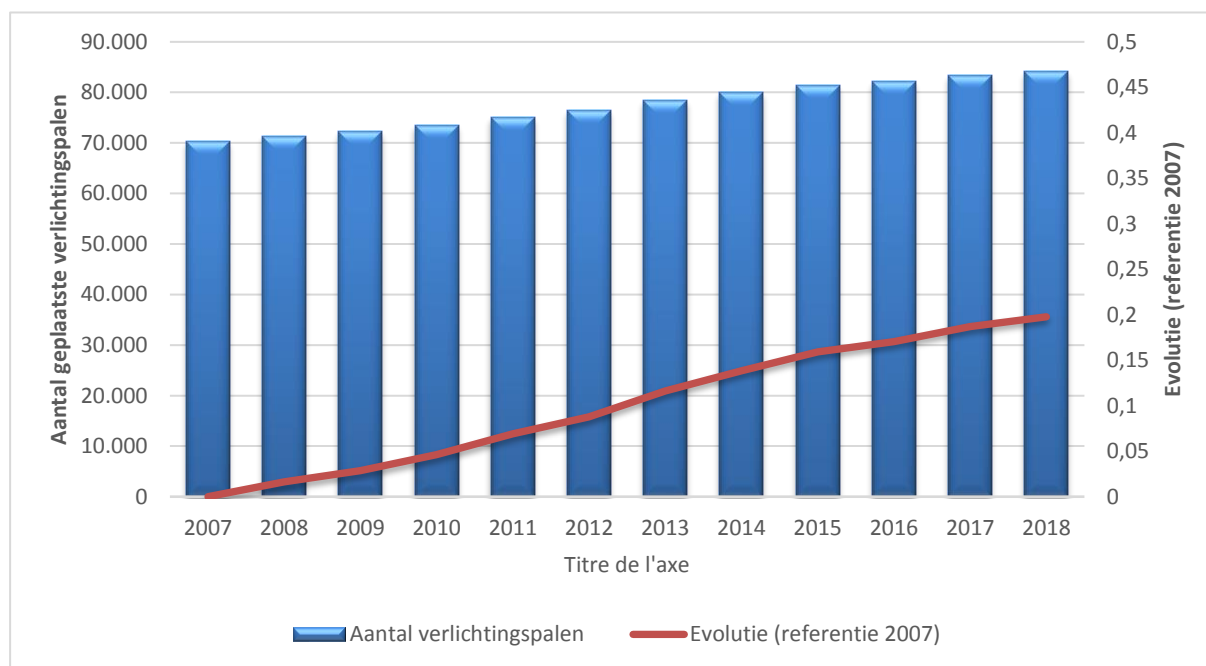
6.2 Analyse van het energiekadaster van de straatverlichting

Midden 2018 telde de straatverlichting langs de wegen en de gemeentelijke openbare ruimten 84.101 verlichtingspalen voor 85.542 lampen.

Zoals blijkt uit de onderstaande grafiek neemt het aantal door SIBELGA geëxploiteerde verlichtingspalen voortdurend toe. Deze evolutie is vooral te verklaren door de toename van het aantal lichtpunten bij een vervanging van de bestaande openbare verlichting, door de overdracht van installaties (verkavelingen enz.), door de uitbreiding van wegen of door de wens om verlichting te plaatsen waar er geen was (bv. meer verlichting in voetgangerszones).

Van 2007 tot 2018 is het park verlichtingspalen met 13.885 eenheden gestegen, een evolutie van bijna 20%.

Figuur 4: Evolutie van het aantal verlichtingspalen

Overeenkomstig artikel 24 bis van de elektriciteitsordonnantie heeft SIBELGA in haar programma een inventaris voorgesteld van de technologieën die in haar verlichtingspalenpark worden gebruikt. Deze gegevens worden weergegeven in tabel 9.

Tabel 7: Kadaster van het park verlichtingspalen, geïnstalleerd midden 2018

	Aantal lampen	Aantal verlichtingspalen	Geïnstalleerd vermogen (kW)	Geïnstalleerd vermogen (%)
Hogedruk kwik	1.151	1.125	219	1,9%
Substitutienatrium	80	80	20	0,2%
Gemengd	28	28	5	0,0%
Gloeilampen	32	31	3	0,0%
Halogeen	133	110	10	0,1%
TL-lampen	983	616	42	0,4%
Fluocompacte lampen	622	477	19	0,2%
Inductie	615	615	49	0,4%
Lagedruk natrium	215	215	14	0,1%
Hogedruk natrium (wit natrium)	619	619	73	0,6%
Metaalhalide (kwarts)	420	412	163	1,4%
Metaalhalide (keramiek - behalve Cosmowhite)	41.761	41.130	5.537	47,8%
Hogedruk natrium (behalve wit natrium)	23.608	23.396	4.275	36,9%
Metaalhalide (keramiek - Cosmowhite)	13.619	13.619	1.119	9,7%
Xenon	0	0	0,00	0,0%
Led	1.656	1.628	36	0,3%
Totaal	85.542	84.101	11.584	100,0%

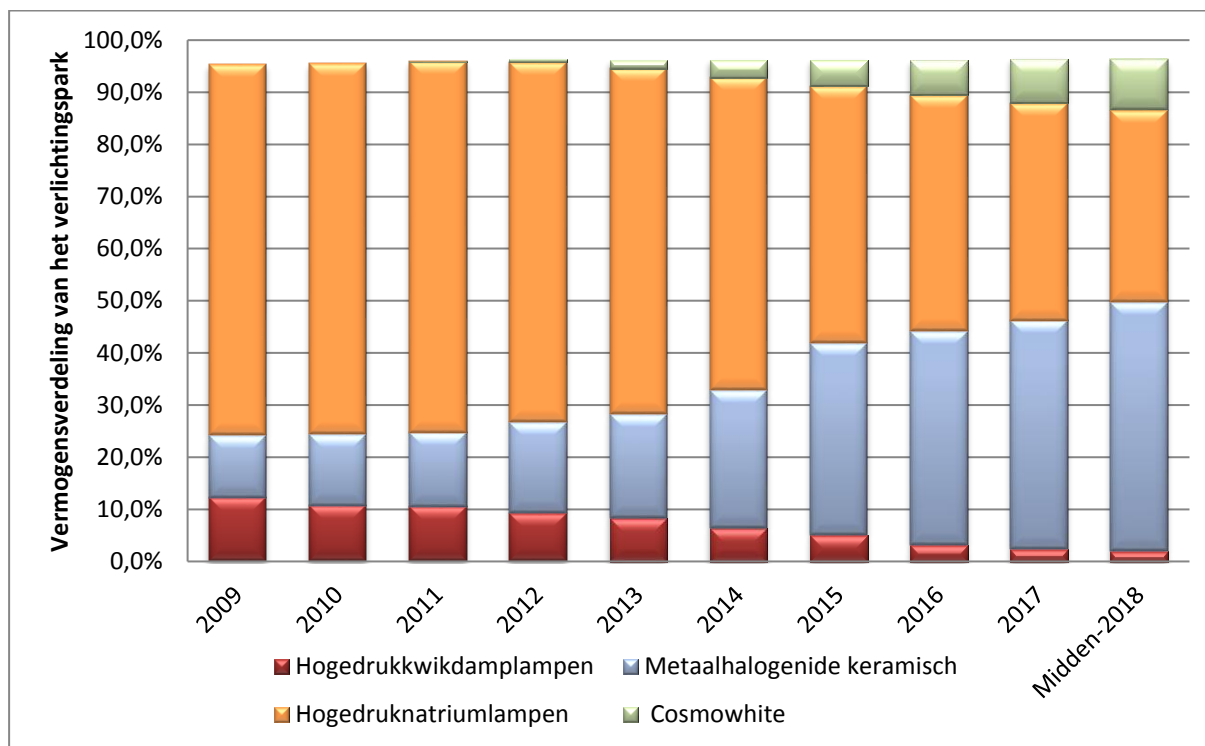
Uit deze gegevens blijkt dat 94,4% van het vermogen van het park bestaat uit 3 soorten lampen die als efficiënt worden beschouwd:

- De keramische metaalhalidelampen – exclusief cosmowhites (47,8%)
- De hogedruk natriumlampen (36,9%)
- Keramische metaalhalidelampen van het type cosmowhites (9,7%)

De hogedruk kwiklampen, die zeer veel energie verbruiken, vertegenwoordigen daarentegen in termen van geïnstalleerd vermogen nog slechts 1,9% van het park.

De onderstaande figuur toont de evolutie van de verdeling van deze 4 hoofdtypen van lampen over het park (afhankelijk van het geïnstalleerde vermogen) sinds 2009. In de voorgestelde figuur zien we een daling van de energieverslindende kwiklampen in het verlichtingspalenpark, ten voordele van andere lampen die zuiniger zijn.

Figuur 5: Evolutie van de vermogensverdeling van de 4 belangrijkste soorten verlichtingspalen

Tussen 2009 en medio 2018 daalde het geïnstalleerde vermogen van de hogedruk kwiklampen immers van 12,2% tot 1,9% ten voordele van veel zuinigere lampen, zoals hogedruk natriumlampen en metaalhalide lampen.

De daling van het percentage hogedruk natriumlampen (lampen met geel licht) kwam er doordat verschillende gemeenten voor witte lampen kozen bij de systematische onderhoudsbeurten.

Met haar doelstellingen voor een daling van het aantal energieverblindende lampen (en dus hun geïnstalleerde vermogen) wil SIBELGA meer bepaald voldoen aan de eisen van de Europese richtlijn inzake ecologisch ontwerp¹⁵, die de minimumprestaties voor deze lampen oplegt.

Sinds 2010 is het dan ook een prioriteit van het programma voor de vervanging van lampen om verlichtingspalen met energieverblindende lampen te vervangen vanuit een REG-optiek; het betreft hogedruk kwiklampen, lampen met substitutenatrium, sommige TL-lampen en weinig efficiënte spaarlampen. Dit beleid om de energie-efficiëntie te verbeteren moet worden voortgezet in 2019 terwijl het doel van SIBELGA was alle verlichtingspalen met kwiklampen tegen eind 2018 te vervangen.

Medio 2018 telde het park (85.542 lampen) nog 1.064 kwiklampen. In haar programma zegt SIBELGA dat 252 van deze 1.064 kwiklampen zich op privépercelen bevinden waarvoor er een retrocessie zal moeten gebeuren aan de beheerders van de betrokken zones. Er wordt echter geen informatie gegeven over de datums van de retrocessie van deze verlichtingspalen. Overigens, rekening houdend met het feit dat SIBELGA oorspronkelijk tot doel had alle verlichtingspalen met kwiklampen in haar beheer

¹⁵ Kaderrichtlijn 2005/32/EG en reglementen aangenomen door de EU krachtens deze richtlijn.

tegen eind 2018 te vervangen, stelt BRUGEL zich vragen over de benadering die SIBELGA vermeldt in haar verslag, die erin zou bestaan de verlichtingspalen die op termijn worden doorverkocht niet meer te vervangen.

6.3 Bouwactiviteiten

Net als de voorbije jaren vertegenwoordigen de “bouwactiviteiten”, bestaande uit de bouw van installaties (die ook de vernieuwing van het verlichtingspalenpark omvat) maar ook de activiteiten in verband met tests ter plaatse, REG-studies en lichtplannen, het grootste deel van het budget. Zoals eerder al meegedeeld, bedraagt het geraamde budget voor 2019 € 15.023.839, een stijging van 1% ten opzichte van het geraamde budget voor 2018.

6.3.1 Constructie van de installaties

Het programma voor de bouw van installaties omvat de vernieuwing en uitbreiding van het openbare verlichtingspark beheerd door SIBELGA. Het budget voor deze activiteit bedraagt € 14.694.764 (hetzij 98% van de “bouwactiviteit”) en steeg met 11,8% ten opzichte van het geraamde budget voor 2018. We merken op dat deze stijging wordt vastgesteld terwijl SIBELGA minder verlichtingspalen wil installeren in 2019 (3.280) dan in 2018 (3.414).

SIBELGA verklaart deze evolutie door de stijging van de eenheidskosten voor de plaatsing als gevolg van :

- De stijging van de kosten van de onderaannemers;
- De stijging van de kosten van de verlichtingspalen omdat het programma de installatie van leds voorziet in 2019, een duurdere technologie dan degene die de “traditionele” verlichtingspalen tot nu toe gebruiken.

Maar hoewel het budget van SIBELGA is gebaseerd op de installatie van 3.280 nieuwe verlichtingspalen, wordt in het programma gezegd dat de distributienetbeheerder het, vanwege problemen met de resources van de onderaannemers, waarschijnlijker acht dat er 3.000 nieuwe verlichtingstoestellen zullen worden geplaatst in 2019.

Aangezien de prognoses van SIBELGA voor de post “constructie” in het verleden vaak hoger waren dan de gerealiseerde hoeveelheden, **had BRUGEL het pragmatischer gevonden als het door SIBELGA voorgestelde budget gebaseerd zou zijn op 3.000 en niet 3.280 nieuwe verlichtingspalen.**

Net als in de vorige programma's is de hypothese die SIBELGA gebruikt om het aantal te vervangen verlichtingspalen vast te stellen, gebaseerd op een geraamde levensduur van de verlichtingspalen van 20 tot 25 jaar. Rekening houdend met deze grens stelt SIBELGA zich tot doel om jaarlijks ongeveer 4% van het verlichtingspalenpark op de wegen en in de gemeentelijke openbare ruimten te vervangen.

6.3.2 Activiteiten in verband met tests ter plaatse, REG-studies¹⁶ en lichtplannen

SIBELGA voorziet een enveloppe van € 138.642 voor de uitvoering van activiteiten in verband met tests ter plaatse, REG-studies en lichtplannen voor 2019. Dit budget is met 2,79% gedaald ten opzichte van het geraamde budget voor 2018.

6.3.2.1 Lichtplan

Als technisch consultant helpt SIBELGA de lichtplannen van gemeenten uitwerken, samen met gespecialiseerde, door de gemeenten aangestelde ontwerpers.

Aangezien slechts 2 gemeenten nog geen stappen hebben ondernomen om een lichtplan op te stellen en niet echt belangstelling tonen voor het gebruik van deze dienst, voorziet SIBELGA geen budget meer voor deze activiteit in 2019.

6.3.2.2 Tests in situ en REG-studies

SIBELGA zal bepaalde projecten blijven opvolgen om de technologische evolutie waarmee de distributienetbeheerder zal worden geconfronteerd te kunnen inschatten en voorziet een budget van € 142.617.

➤ Ledprojecten

Er was voorzien dat SIBELGA tests zou uitvoeren in 2017 om een openbare verlichtingsinstallatie op basis van ontladingslampen met elektronische ballast (installatie op basis van klassieke technologie) te vergelijken met een openbare verlichtingsinstallatie op basis van leds op twee soorten wegen (commercieel en verkeersas) met gelijkaardige eigenschappen (profiel van de weg, te realiseren verlichtingsniveau, werkingsuren ...).

In haar programma voor 2019 vermeldt SIBELGA dat er in 2018 uiteindelijk vergelijkende tests werden uitgevoerd in 2018, enkel voor de winkelstraat (de resultaten zijn nog niet gekend). In verband met deze vergelijkende tests op de verkeersas stelde SIBELGA in haar rapport over de uitvoering van haar openbare dienst opdrachten voor 2017 dat de werken voor de installatie van de verlichtingspalen niet op korte termijn konden worden uitgevoerd vanwege een herbestemmingsproject voor de Pachecolaan. Het programma 2019 licht deze test niet verder toe, wat doet veronderstellen dat hij werd uitgesteld of zelfs geschrapt ... BRUGEL vraagt SIBELGA bijgevolg meer informatie te verschaffen over de opvolging van de planning van deze tests.

Bovendien bereidt SIBELGA nog in 2018 een nieuwe opdracht voor in verband met de bestelling van led-verlichtingspalen. Hoewel er nog veel vragen blijven rond de toepassing van de ledtechnologie in de openbare verlichting moet SIBELGA dit type verlichtingspalen toch installeren omdat de andere technologieën geleidelijk worden afgeschaft.

➤ Intelligent Street Lighting

SIBELGA vermeldt in haar programma dat er een business case in verband met de implementatie van een systeem voor Intelligent Street Lighting werd opgesteld in 2018 en dat er een

¹⁶ Rationeel Energiegebruik

principebesluit werd genomen om verder te gaan met de aanpak voor de implementatie van een dergelijk systeem. SIBELGA plant de lancering van een overheidsopdracht in dit domein in 2019. Voor dit project zijn in 2019 alleen de kosten voor consultancy (€ 66.978) voorzien.

Om met kennis van zaken uitspraak te kunnen doen, moet SIBELGA meer informatie bezorgen over de implementatie van Intelligent Street Lighting, zoals meer bepaald:

- **De resultaten van een business case (die moet worden vergeleken met de situatie waarin alleen een voorgeprogrammeerde Dimming wordt geïnstalleerd);**
- **De technische kenmerken van dit intelligente systeem;**
- **Een planning voor de uitrol van dit systeem.**

De invoering van een intelligent openbaar verlichtingssysteem is een belangrijk project voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en sluit perfect aan bij de transitie van ons Gewest naar een “Smart City”. In die context vraagt BRUGEL SIBELGA om met de verschillende Brusselse actoren en het Gewest samen te werken¹⁷ zodat de uitwerking van dit project past in een strategische visie voor Brussel.

6.3.3 Strategische visie van SIBELGA

In haar programma voor het jaar 2019 stelt SIBELGA de grote technologische beleidslijnen voor men de komende jaren zal volgen met betrekking tot nieuwe technologieën. Deze grote lijnen werden al gepresenteerd in de programma's van de openbare diensopdrachten van SIBELGA voor 2016, 2017 en 2018 maar voor 2019 worden bepaalde strategische keuzes bevestigd:

1. **Sinds 2017 worden alleen nog verlichtingspalen met “dimbare” elektronische ballast besteld (behalve als de technologie van de lampen dit niet toelaat). SIBELGA is in 2018 begonnen met de implementatie van voorgeprogrammeerde Dimming en zal dit voortzetten tot de komst van een Intelligent Street Lighting-systeem dat een dynamische en gecentraliseerde Dimming mogelijk maakt.**
2. Tussen 2018 en 2020 bereidt SIBELGA de implementatie voor van een gecentraliseerd besturingssysteem (**Intelligent Street Lighting**) dat de bediening van de lampen (voor de reeds geïnstalleerde elektronische ballasten), de opsporing van pannes en de rechtstreekse meting van het verbruik per lamp mogelijk maakt.

3. Vanaf 2019 algemene invoering van de ledtechnologie

Uit de analyse van de strategie van SIBELGA blijkt dat de (voorgeprogrammeerde) Dimming effectief wordt geïmplementeerd en dat er vanaf 2019 voornamelijk ledtechnologie zal worden gebruikt, ondanks de problemen die SIBELGA de voorgaande jaren heeft aangekaart en die uitgebreid werden besproken in het advies van BRUGEL betreffende het programma 2018:

- Meerkost van de ledtechnologie;
- Kortere levensduur;

¹⁷ De overheden hebben regionale initiatieven genomen zoals “Smartcity.brussels”, die een portaal vormen voor uitwisseling tussen de verschillende Brusselse actoren (op verschillende bevoegdheidsniveaus)

- Complexere exploitatie en onderhoud dan bij traditionele lampen.

Deze koersverandering is te verklaren door het feit dat SIBELGA bij de verschillende leveranciers geleidelijk aan wordt geconfronteerd met het einde van de productie van de assortimenten klassieke technologie.

6.3.4 Aanlichting van de gebouwen

In haar programma 2019 stelt SIBELGA voor een nieuw budget van € 190.434 in te voeren voor de realisatie van aanlichtingsprojecten van gebouwen. SIBELGA geeft aan dat ze deze investeringen zal financieren vanaf het ogenblik dat ze bijdragen tot de openbare verlichting in de omgeving, bijvoorbeeld als ze het mogelijk maken de lichtniveaus te verlagen zonder dat er daarbij een negatieve impact is op de veiligheid van de gebruikers.

Tot nu toe beschikten de gemeenten over oude fondsen (nu uitgeput) of eigen financiering om deze investeringen te realiseren.

BRUGEL is van mening dat de aanlichting van gebouwen tot de decoratieve verlichting behoort.

BRUGEL is dan ook van oordeel dat de kosten voor de aanlichting van gemeentelijke gebouwen niet mogen gedekt worden door het budget voor de openbare dienststopdrachten. Artikel 24 bis van de elektriciteitsordonnantie bepaalt inderdaad dat de distributienetbeheerder is belast met een exclusieve opdracht inzake de constructie, het onderhoud en de vernieuwing van de installaties van openbare verlichting op het wegnnet en in de gemeentelijke openbare ruimten. De verlichting (aanlichting) van het gemeentelijk erfgoed behoort in principe niet tot de activiteiten die door het programma voor de openbare dienststopdrachten worden gedekt en meer algemeen tot de gereguleerde perimeter van de distributienetbeheerder. Deze projecten en de bijbehorende kosten moeten dus worden verworpen.

6.4 Onderhoud van het park

Het onderhoud van het park van de verlichtingspalen op de wegen en in de openbare ruimten van de gemeenten bestaat uit de preventieve vervanging van de lampen en de reparatie van verouderde of defecte verlichtingspalen.

Zoals eerder al meegedeeld, bedraagt het geraamde budget voor deze activiteit voor 2019 € 5.337.198, hetzij een lichte daling van 2,17% ten opzichte van het geraamde budget voor 2018.

6.4.1 Systematische vervanging van de lampen

Net als de vorige jaren zal SIBELGA het programma voor de systematische en preventieve vervanging van de lampen voortzetten (voor ze het einde van hun levensduur bereiken) om pannes en bijgevolg de bijhorende interventiekosten tot het minimum te beperken.

Het aantal lampen dat in 2019 vervangen moet worden, wordt geraamd op ongeveer 21.717 en is bijna identiek aan de raming voor 2018 (21.674).

Het aantal te vervangen lampen in het kader van het preventief onderhoud daalt sinds 2014 (toen de vervanging van 28.500 lampen was gepland). Deze dalende trend is voornamelijk te verklaren door de lagere frequentie van de vervanging van de lampen (van 2 naar 3 jaar voor de witte lampen en van 3 naar 4 jaar voor de gele lampen) in 2015;

In deze context bedraagt het geraamde budget voor 2019 voor deze post € 1.037.746, dus 4,36% lager dan het budget dat voor 2018 aan deze activiteit werd toegewezen.

6.4.2 Depannage en reparatie van schade aan de installaties

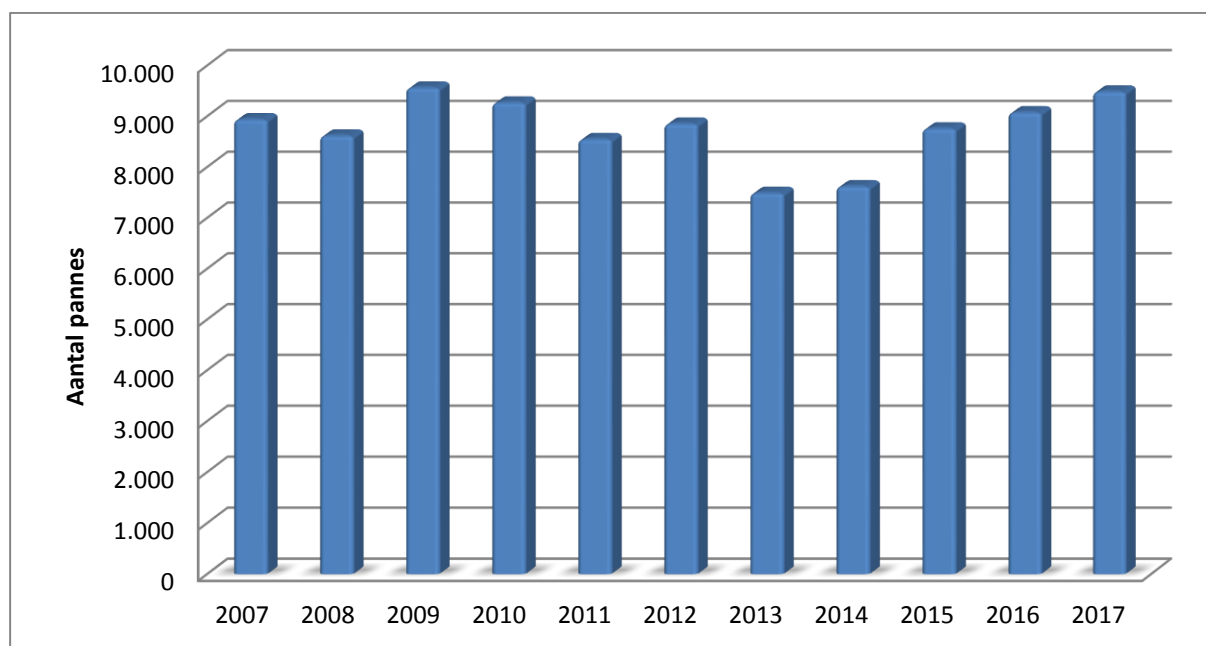
Naast de systematische vervanging die als preventief onderhoud wordt opgevat, omvat de activiteit onderhoud van het openbare verlichtingsnet een post verbonden met de corrigerende interventies.

De bedragen die voor de reparatieactiviteiten zijn bestemd, zijn gebaseerd op een extrapolatie van de gegevens waargenomen in de vorige jaren. Het in het budget voor 2019 voorziene bedrag is goed voor € 4.176.266, een daling met 4,05% ten opzichte van 2018.

De statistieken betreffende het aantal defecten en de naleving van de overeengekomen interventietermijnen, uitgesplitst per type defect, worden gedetailleerd weergegeven in het verslag dat SIBELGA elk jaar indient bij de Brusselse regering over de uitvoering van haar openbare dienst opdrachten.

De evolutie van het totaal aantal defecten wordt getoond in de onderstaande figuur.

Figuur 6: Aantal vastgestelde defecten

In 2017 werden 9.484 pannes geregistreerd in het verlichtingsnet. Dat aantal stijgt dus nog voortdurend ten opzichte van de voorgaande jaren. De evolutie per type defect wordt gedetailleerd geïllustreerd in onderstaande tabel:

Tabel 8: Evolutie per type defect

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Individuele defecten lampen	3.747	3.978	3.168	3.221	4.532	5.132	5.473
Diverse individuele defecten¹⁸	3.080	3.305	2.797	2.979	2.976	2.747	2.861
Sectiedefect (reeks verlichtingspalen)	1.721	1.569	1.524	1.419	1.250	1.196	1.150
TOTAAL	8.548	8.852	7.489	7.619	8.758	9.075	9.484

Zoals de onderstaande tabel aangeeft, kent het aantal individuele pannes van lampen (die aan de externe aannemers worden doorgegeven) van 2016 tot 2017 een stijging van 6,6%.

Die toename valt mogelijk te verklaren door de afname van de systematische onderhoudsfrequentie van de lampen sinds 2015 of door de lagere kwaliteit van de geïnstalleerde lampen.

In haar verslag vermeldt SIBELGA evenwel dat ze, ondanks studies in 2017, niet met zekerheid heeft kunnen achterhalen wat de oorzaak van deze toename was.

Deze stijging moet dus worden opgevolgd, aangezien het aantal individuele defecten tussen 2013 en 2017 met bijna 73% is gestegen. BRUGEL vraagt SIBELGA om een evaluatie uit te voeren over de impact van de in 2015 gewijzigde systematische vervangingsfrequentie van de lampen. Het is belangrijk de voordelen van deze aanpassing af te wegen tegen de andere gevolgen (hogere kostprijzen voor herstellingen, ...), met name in de mate dat de interventietermijnen in de samenwerkingsovereenkomsten met de verschillende gemeenten onveranderd zijn gebleven (zie tabel hieronder)

¹⁸ Dit type defect betreft problemen met verlichtingspalen, palen, luiken, kabels, kasten ... Ze hebben dus in principe niets te maken met defecten van de lampen.

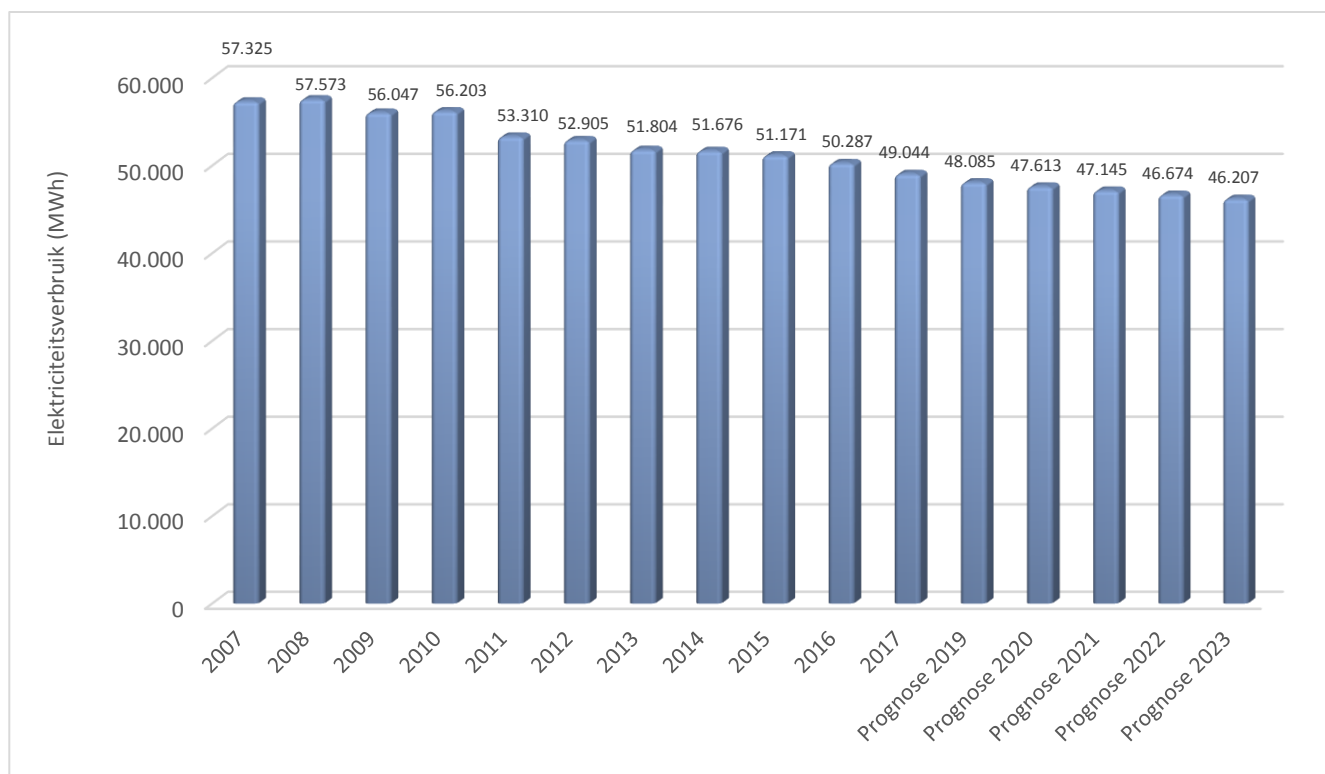
Tabel 9: Herstellingstermijnen en -percentages

	Termijnen	Gemiddeld percentage herstellingen 2014	Gemiddeld percentage herstellingen 2015	Gemiddeld percentage herstellingen 2016	Gemiddeld percentage herstellingen 2017
Individuele defecten lampen (toevertrouwd aan de aannemers)	5 werkdagen	94%	93,8%	96,4%	97,9%
Diverse individuele defecten (toevertrouwd aan de technici van SIBELGA)	5 werkdagen	94,8%	93,3%	93,9%	96,6%
Sectiedefecten (toevertrouwd aan de technici van SIBELGA)	2 werkdagen	96,3%	93,4%	96,7%	96,8%

Hieruit blijkt dat het herstellingspercentage een constante verbetering kent, en dat ondanks de stijging van het aantal defecten.

6.5 Verbruik en facturering van de openbare verlichting

De figuur hieronder geeft de evolutie weer van het stroomverbruik van 2007 tot 2017 van het verlichtingspark op de wegen en in de openbare ruimten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest evenals een projectie van dit verbruik van 2019 tot 2023.

Figuur 7: Evolutie van het verbruik van de openbare verlichting

Ter herinnering, het energieverbruik van de verlichtingspalen wordt niet gemeten maar geraamd door het aantal werkingsuren te vermenigvuldigen met door SYNERGRID vooraf vastgestelde vermogensforfaits voor elk type lamp. Zoals uitgelegd in de vorige verslagen heeft SYNERGRID in 2010 de vermogens die aan meerdere types lampen werden toegewezen herzien op basis van een onsite meetcampagne, met als gevolg een vermindering van het geïnstalleerde vermogen van het verlichtingspark beheerd door SIBELGA.

We stellen bijgevolg vast dat het geraamde verbruik van de openbare verlichting van 2007 tot 2017 met 14,4% is gedaald dankzij de door SIBELGA ondernomen acties om de energieverslindende verlichtingspalen te vervangen.

Voor 2019 raamt SIBELGA het verbruik op 48.085 MWh.

Voor de volgende jaren, rekening houdend met projecten voor een betere energie-efficiëntie en een hogere penetratie van dimming (dankzij een veralgemening van de elektronische ballast), behoudt SIBELGA haar vooruitzichten en verwacht ze een daling van 1% op jaarbasis.

Het globale budget voor de voeding van de openbare verlichting in 2019 wordt geraamd op € 6.856.652¹⁹ (+7,86 % ten opzichte van het budget 2018). De hogere prijs (terwijl het verbruik lager wordt geraamd) is te wijten aan de prijs die de energieleverancier (Electrabel), geselecteerd na de aanbesteding, heeft bepaald.

6.6 Synergie met de andere beheerders van openbare verlichting in Brussel

Zoals reeds eerder vermeld wordt de openbare verlichting in Brussel beheerd door verschillende spelers: SIBELGA, Brussel Mobiliteit en Leefmilieu Brussel.

Volgens de door SIBELGA verstrekte informatie vertegenwoordigt het park met verlichtingspalen van Brussel Mobiliteit ongeveer een derde van het in Brussel geïnstalleerde park.

Momenteel bestaat er geen structurele synergie tussen deze drie spelers. We merken evenwel op dat:

- SIBELGA en Brussel Mobiliteit werken samenvoor welomlijnde projecten, gespreid over gemeentelijke en gewestelijke ruimten (bv. Schweizerplein en Stationsplein in Berchem, Spiegelplein in Jette ...).
- SYNERGRID (federatie van de netbeheerders) heeft ermee ingestemd om de Gewesten te betrekken bij het opstellen van de technische specificaties. Brussel Mobiliteit heeft bijvoorbeeld deelgenomen aan het opstellen van de technische specificaties met betrekking tot de ledarmaturen en de drivers.
- Bovendien zijn er frequente contacten tussen SIBELGA en Brussel Mobiliteit maar deze betreffen occasionele problemen (een specifiek defect bijvoorbeeld).

¹⁹ BRUGEL stelt een incoherentie vast tussen het budget voor het verbruik van de openbare verlichting vermeld in hoofdstuk 2.7 (pagina 30: € 6.735.131) en het budget vermeld in de tabel in hoofdstuk 2.8 (pagina 31: € 6.856.652).

Wat Leefmilieu Brussel betreft, is er zeer weinig contact met SIBELGA.

In het licht van de aangehaalde elementen acht BRUGEL het interessant dat er een analyse wordt uitgevoerd van de manier waarop de openbare verlichting wordt beheerd op het niveau van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Met deze analyse zou men ook kunnen evalueren of mogelijke synergieën tussen (Brusselse) spelers winstgevend zouden kunnen zijn voor de gemeenschap (aankoopcentrale, gezamenlijke opdrachten, feedback...).

In het kader hiervan vermeldt het Lichtplan 2017 van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest²⁰, dat op 13 juli 2017 door de Regering werd goedgekeurd, in zekere zin mogelijke synergieën bij het beheer van de openbare verlichting op Brussels niveau. Die zouden beginnen bij het installeren van een gemeenschappelijke databank voor alle actoren die instaan voor het beheer van de openbare verlichting op het Brusselse grondgebied:

“Daarom benadrukken we nogmaals het belang te kunnen beschikken over een volledige en geactualiseerde databank en de invoering van de administratieve structuur die nodig is voor het onderhoud van de databank (en ook voor de controle van het afstandsbeheer – zie volgende punt).

In het ideale geval zou deze databank ook ter beschikking staan van de andere actoren die actief zijn op het gebied van openbare verlichting (gemeenten, Sibelga, Leefmilieu Brussel enz.) om een meer globale visie te krijgen op de stadsverlichting van Brussel. Door andere databanken te integreren zou beetje bij beetje één enkele visie voor Brussel kunnen worden nagestreefd. ”

Deze analyse zal waarschijnlijk op eigen initiatief door BRUGEL worden uitgevoerd in 2019, in samenwerking met de betrokken administraties en SIBELGA. BRUGEL zal de actoren inderdaad uitnodigen om actief deel te nemen aan deze analyse in een geest van samenwerking, transparantie en goed bestuur.

²⁰ <https://mobilite-mobiliteit.brussels/nl/lichtplan>

7 Programma van de preventiedienst voor risico's verbonden met de binnengasinstallaties van de gezinnen

7.1 Activiteiten gepland voor 2019

De “gasordonnantie” van 1 april 2004 bepaalt²¹ dat SIBELGA de opdracht heeft een kosteloze preventiedienst voor de risico's van het gebruik van aardgas aan te bieden aan de gezinnen die erom vragen. Deze opdracht wordt vervuld door de Dienst Veiligheid van de Binnengasinstallaties (VBIG) die (al sinds 2011) deel uitmaakt van de dienst Exploitatie gas om beter gebruik te kunnen maken van de technische ondersteuning van deze dienst of om de wachtdienst af te lossen buiten normale diensturen.

Het voorgestelde budget, geraamd op 676.677 euro, om de activiteiten in verband met deze opdracht te dekken in 2019, is gebaseerd op de aanvragen die SIBELGA gewoonlijk ontvangt en die in drie types kunnen worden verdeeld (niet uitputtend):

- **Interventies op aanvraag van overheidsorganismen:**
 - ✓ Aanvraag van de gewestelijke huisvestingsinspectie van Brussel nadat een non-conformiteit werd vastgesteld;
 - ✓ Vragen van de gemeentelijke autoriteiten, politiediensten of brandweer in het kader van een dringende interventie;
 - ✓ Vragen voor verlichting vanwege huisvestingsmaatschappijen of gespecialiseerde vzw's (Santé-Habitat, Habitat & Rénovation, ...).
- **Interventies na acties van de technische diensten van SIBELGA:**
 - ✓ Interventie voor de opening van een meter na weigering door de desbetreffende dienst (die een potentieel risico heeft gedetecteerd);
 - ✓ Bezoeken naar aanleiding van een onregelmatigheid die werd vastgesteld aan gasinstallaties tijdens een wachtinterventie;

Het voorgestelde budget voor 2019 is dus zeer licht gedaald ten opzichte van dat van 2018.

²¹ artikel 18 van de ordonnantie betreffende de organisatie van de gasmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, betreffende wegenisretributies inzake gas en elektriciteit en houdende wijziging van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bepaalt:

“De distributienetbeheerder en de leveranciers zullen, elkeen wat hen betreft, de openbare dienstverplichtingen hierna bepaald onder de punten 1° tot 3° nakomen

1° het ter beschikking stellen van een ononderbroken minimumlevering van gas voor het verbruik van het gezin onder de voorwaarden bepaald onder Hoofdstuk Vbis;

2° de levering van gas tegen een specifiek sociaal tarief aan personen en volgens de voorwaarden bepaald door de federale wetgeving en in Hoofdstuk Vbis;

3° een kosteloze preventiedienst voor risico's bij het gebruik van aardgas, ten voordele van de gezinnen die erom vragen. De Regering bepaalt de inhoud en voorwaarden voor de uitoefening van deze opdracht. “

In overeenstemming met de vraag van BRUGEL in haar advies betreffende het programma voor de openbare dienstopdrachten 2017 werden de kosten van de dienst verhuur van gasconvectoren overigens niet meer opgenomen in het programma van de preventiedienst voor risico's verbonden met de binnengasinstallaties van de gezinnen. BRUGEL is van mening dat dit saldo niet meer door de tarieven mag worden gedekt aangezien deze activiteit als niet-gereguleerd wordt beschouwd.

7.2 Impact van de sensibiliseringscampagne voor de conversie op de activiteiten van de preventiedienst

In het kader van het project voor conversie van arm naar rijk gas wordt momenteel een gecoördineerd communicatieplan op federaal en regionaal niveau geïmplementeerd (zie volgende sectie). Dit communicatieplan is vooral gericht op de compatibiliteit van de apparaten op rijk gas, maar zou ook een gelegenheid zijn om de gebruikers te herinneren aan hun verplichtingen inzake de veiligheid van de binnengasinstallaties en de EPB-reglementering.

BRUGEL is van mening dat deze campagne meer gebruikers ertoe kan aanzetten hun binneninstallaties te controleren en dat dit kan leiden tot informatieaanvragen over de veiligheid van deze installaties en waarschijnlijk een hogere werklast inzake interventies voor de teams van de dienst VBIG.

Het programma waarop dit advies betrekking heeft, lijkt geen rekening te houden met deze eventuele informatieaanvragen van de gebruikers, want het budget dat is voorzien voor 2019 daalt zeer licht ten opzichte van het budget van het programma 2018 (budgetten voor personeel, directe en indirecte werkingskosten).

8 Overgang van arm gas naar rijk gas

De artikelen 18 en 18bis van de gasordonnantie zoals gewijzigd door de ordonnantie van 23 juli 2018 bevatten in hun bepalingen nieuwe openbare dienstopdrachten voor de beheerder van het gasdistributienet. Deze nieuwe opdrachten bestaan voornamelijk uit begeleidingsmaatregelen bij het conversieproject gas dat is gepland voor de periode 2020-2024. Het gaat voornamelijk om:

- 1) de verspreiding van duidelijke en objectieve informatie, binnen een gepaste termijn, over de doelstellingen nagestreefd in het plan voor de gasomschakeling, de modaliteiten voor de uitvoering ervan en de gevolgen,
- 2) de opstelling en de goede uitvoering van het plan voor de aanpassing van het net met het oog op de omschakeling van het gasnet,
- 3) de financiering van de compatibiliteitscontroles en desgevallend van de aanpassingen die dienen te gebeuren aan de toestellen van de netgebruikers die zich in een kwetsbare of achtergestelde situatie bevinden.

Voor elk van deze opdrachten stelt SIBELGA de voor 2019 aanbevolen maatregelen voor:

- Wat de opdracht betreffende de verspreiding van informatie aan de gebruikers van het gasnet betreft, voorziet SIBELGA, naast de in 2018 ondernomen acties, de gebruikers bij wie de omschakeling zal gebeuren in 2021 een eerste persoonlijk bericht te sturen (via e-mail of via de post). Voor die maatregel schat SIBELGA dat er 85.000 e-mails en 93.000 berichten via de post verstuurd zouden moeten worden, voor een budget van € 89.810. Het programma geeft echter geen details over de motivatie van de keuze van dit communicatiemiddel (sommige gebruikers zullen e-mails ontvangen, anderen een brief) of over hoe de om te schakelen toegangspunten in 2021 (162.000 punten) zullen worden gedekt. **Rekening houdend met deze elementen vraagt BRUGEL het programma aan te passen en er de controlemiddelen voor de goede ontvangst van de meegedeelde informatie in op te nemen. Die controle kan gebeuren via enquêtes bij een representatief aantal betrokken gebruikers;**
- De opdracht inzake de opstelling en uitvoering van een plan voor de aanpassing van het net werd door SIBELGA al gedeeltelijk gerealiseerd. Het programma voor 2019 voorziet dus geen budget voor deze opdracht die werd uitgevoerd in het kader van de voorbereidende werkzaamheden. **BRUGEL vraagt alle acties die niet tot de investeringsplannen behoren in de toekomstige programma's te vermelden;**
- Inzake de opdracht van de financiering van de controles en aanpassingen aan de toestellen van de gebruikers voorziet SIBELGA de betaling van een premie van 100 euro, 1 keer per toestel voor de periode 2019-2023 voor de gezinnen (met een maximum van 2 premies per gezin voor 2 verschillende toestellen) die aan de voorwaarden van categorie C van de energiepremies voldoen. De klanten die zich in een kwetsbare of achtergestelde situatie bevinden, werden ook gedefinieerd in overleg tussen SIBELGA, Leefmilieu Brussel en het kabinet van de minister van Energie. Dit voorstel werd op 27 september 2018 goedgekeurd door de Regering.

Het bedrag van 100 euro moet de kost van de periodieke controle (waarvan het bedrag op € 180 excl. btw wordt geraamd) gedeeltelijk dekken in het kader waarvan de erkende technicus de compatibiliteit met H-gas moet controleren en eventueel het toestel regelen, in overeenstemming met de herziening van de EPB-reglementering verwarming die in werking treedt op 1 januari 2019. Deze premie, gefinancierd door SIBELGA, zou worden toegekend door Leefmilieu Brussel volgens dezelfde procedures als de andere energieprijzen.

Voor 2019 heeft Leefmilieu Brussel het aantal aanvragen geraamd op basis van de volgende veronderstellingen:

- 400.000 toestellen zijn onderworpen aan de periodieke controle, waarvan 40% eigendom is van gezinnen die voldoen aan de voorwaarden van categorie C, hetzij 160.000 potentiële premies over de periode 2019-2024;
- Een lineaire verdeling van de aanvragen over de periode 2019-2023, hetzij 32.000 potentiële premies per jaar;
- Een aanvraagpercentage van 50% het eerste jaar, omdat het tijd kost voor de premie bekend is, hetzij 16.000 premies in 2019.

In geval de installatie moet worden aangepast en een eenvoudige regeling niet volstaat, is de eigenaar van het toestel verantwoordelijk voor de wijzigingen.

Gezien de onzekerheden die uit deze veronderstellingen voortvloeien, vraagt BRUGEL aan Leefmilieu Brussel en SIBELGA haar regelmatig op de hoogte te houden, meer bepaald van het aantal aanvragen, de door de controleorganismen toegepaste prijzen en de eventuele klachten. Bovendien moeten de gebruikers proactief worden geïnformeerd over het bestaan van deze premie.

9 Fotovoltaïsche panelen en energiediensten voor overheden

In juni 2016 heeft de Brusselse Regering Sibelga aangesteld voor de coördinatie van twee nieuwe door het Gewest gesteunde initiatieven:

- de installatie van zonnepanelen op de gebouwen van de regionale en lokale Brusselse overheden (project SolarClick);
- de installatie van een gewestelijke facilitator voor deze Brusselse overheden om de energie-efficiëntie te ondersteunen. Dit tweede project, dat is gebaseerd op het energieboekhoudsysteem dat al door Sibelga werd ontwikkeld, kreeg de naam NRClick.

In het kader van dit advies verwijst Brugel, zoals in het vorige boekjaar, naar haar standpunt²² dat wordt beschreven in haar advies betreffende artikel 21 van het voorontwerp van ordonnantie tot wijziging van de ordonnantie “elektriciteit” en de ordonnantie “gas”.

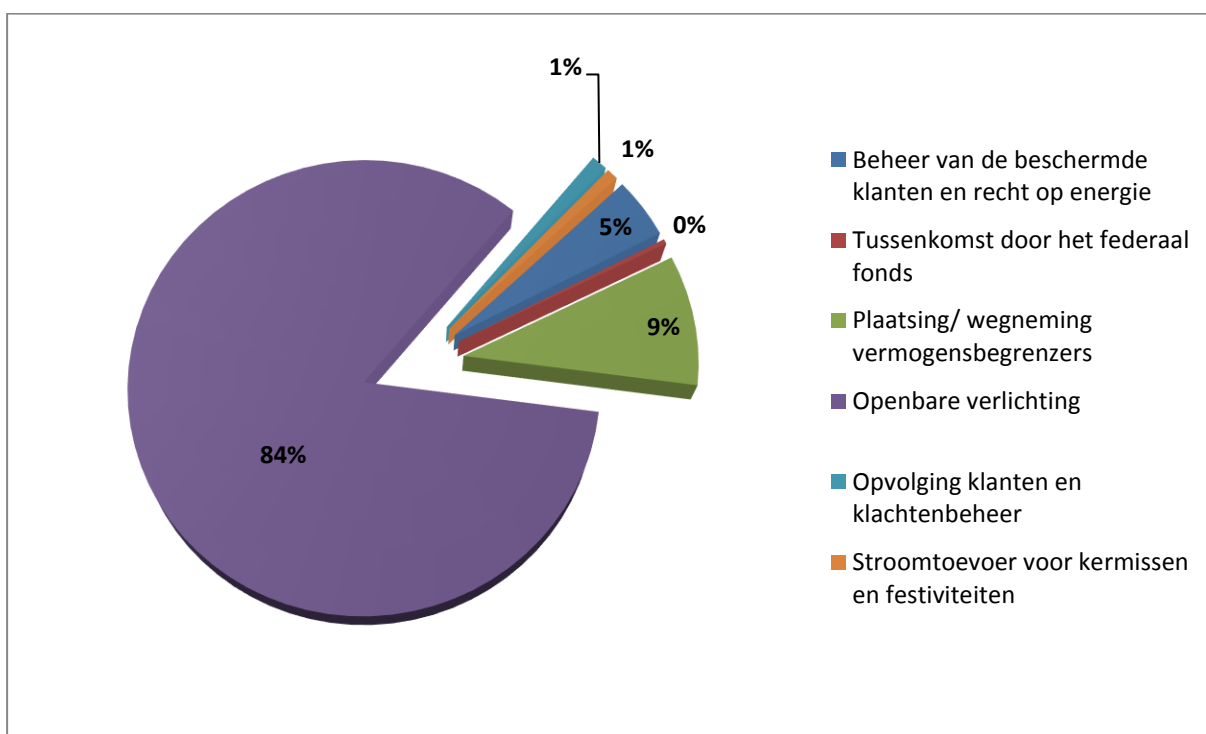
De twee projecten en hun financiering worden omkaderd door een beheersovereenkomst met het Gewest dat deze projecten organiseert. Het is niet aan BRUGEL een standpunt in te nemen over de goede uitvoering van deze overeenkomst. Bijgevolg formuleert BRUGEL enkel een advies over de voorziene opdrachten en het voorziene budget voor 2019.

²² Advies 243: <https://www.brugel.brussels/publication/document/adviezen/2017/nl/Advies-243-Voorontwerp-ordonnantie-2017.pdf>

10 Gebudgetteerde globale kostprijs van de openbare dienstverplichtingen

Voor elektriciteit bedraagt de globale voorziene kostprijs voor 2019 € 32.289.100 (exclusief de tussenkomst van het federaal fonds voor een geraamd bedrag van € -122.207), verdeeld als volgt:

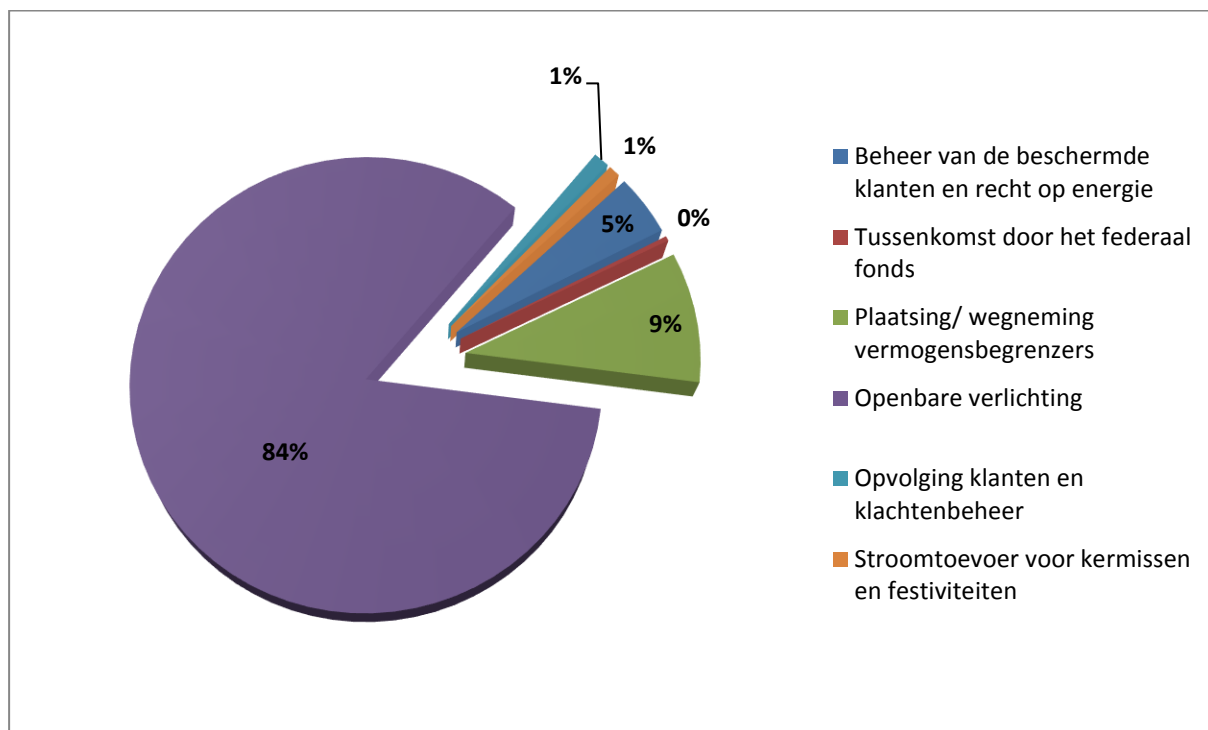
Figuur 8: Verdeling van het ODV-budget 2019 - Elektriciteit

Dit budget is 7,4% hoger dan in 2018. Meer dan 90 procent van de stijging wordt gerechtvaardigd door de stijging van de post openbare verlichting.

Voor gas bedraagt de globale voorziene kostprijs voor 2019 € 4.041.487 (exclusief de tussenkomst van het federaal fonds voor een geraamd bedrag van € -133.473), verdeeld als volgt:

Figuur 9: Verdeling van het ODV-budget 2018 - Gas

Het globale budget 2019 voor gas is bijna het dubbele van het programma 2018. Deze stijging is het gevolg van de nieuwe openbare dienststopdracht in verband met de conversie van arm naar rijk gas voor een geraamd bedrag van € 2.016.810. Zonder deze nieuwe ODV is het budget identiek (+0,2%) aan dat van 2018.

Error! Not a valid link. Tabel 10 : Gebudgetteerde kostprijs van de openbare dienstverplichtingen (in euro)

	Prog.2015	Prog.2016	Prog.2017	Prog.2018	Prog.2019
Elektriciteit	30.252.974	30.104.874	29.928.586	30.158.692	32.401.307
Beheer van de beschermde klanten en recht op energie	1.898.158	1.528.286	1.296.696	1.206.577	1.413.995
Betaald door het federaal fonds	119.621	81.845	78.276	91.345	112.207
Plaatsing/verwijdering vermogensbegrenzers	3.478.090	2.866.389	3.135.163	3.114.112	3.013.193
Openbare verlichting	24.387.328	24.923.077	24.770.001	25.094.628	27.217.689
Opvolging van de relatie met de verbruiker en klachtenbeheer	369.778	359.051	357.966	369.909	369.909
Bevoorrading van beurzen en feestelijkheden	-	346.226	290.484	282.121	274.314
Aardgas	3.343.919	2.873.099	2.600.273	2.154.812	4.174.961

Beheer van de beschermde klanten en recht op energie	1.897.151	1.498.737	1.224.429	985.230	1.030.226
Betaald door het federaal fonds	258.321	193.821	163.244	146.860	133.473
Veiligheid van de binnengasinstallaties	834.359	852.523	856.949	689.283	676.677
Opvolging van de relatie met de verbruiker en klachtenbeheer	246.519	239.367	238.644	226.719	226.719
Plaatsing van gasstoppen	107.570	88.651	117.007	106.720	91.055
Conversie arm gas naar rijk gas:	-	-	-	-	2.016.810

Bron BRUGEL/SIBELGA

De hiervoor gepresenteerde ODV-budgetten worden integraal gefinancierd door de distributietarieven²³.

In 2017 werden aan de distributienetbeheerder twee nieuwe openbare dienststopdrachten toevertrouwd (Solarclick en NRClick). Deze twee nieuwe opdrachten worden integraal gesubsidieerd door het Gewest en hebben geen impact op de distributietarieven. Tussen het programma 2018 en 2019 zien we een stijging van 8,8%, voornamelijk voor het project NRClick.

	Prog.2016	Prog.2017	Prog.2018	Prog.2019
NRClick (elektriciteit en gas)	-	-	1.749.598	1.952.973
NRClick (elektriciteit)	-	-	1.084.751	1.210.843
NRClick (gas)	-	-	664.847	742.130
SolarClick	-	-	817.411	840.190
Totaal	-	-	2.567.010	2.793.163

Deze kosten worden niet gecontroleerd door BRUGEL, maar moeten gedetailleerd worden gerechtvaardigd bij de jaarlijkse subsidieaanvraag aan de Brusselse regering.

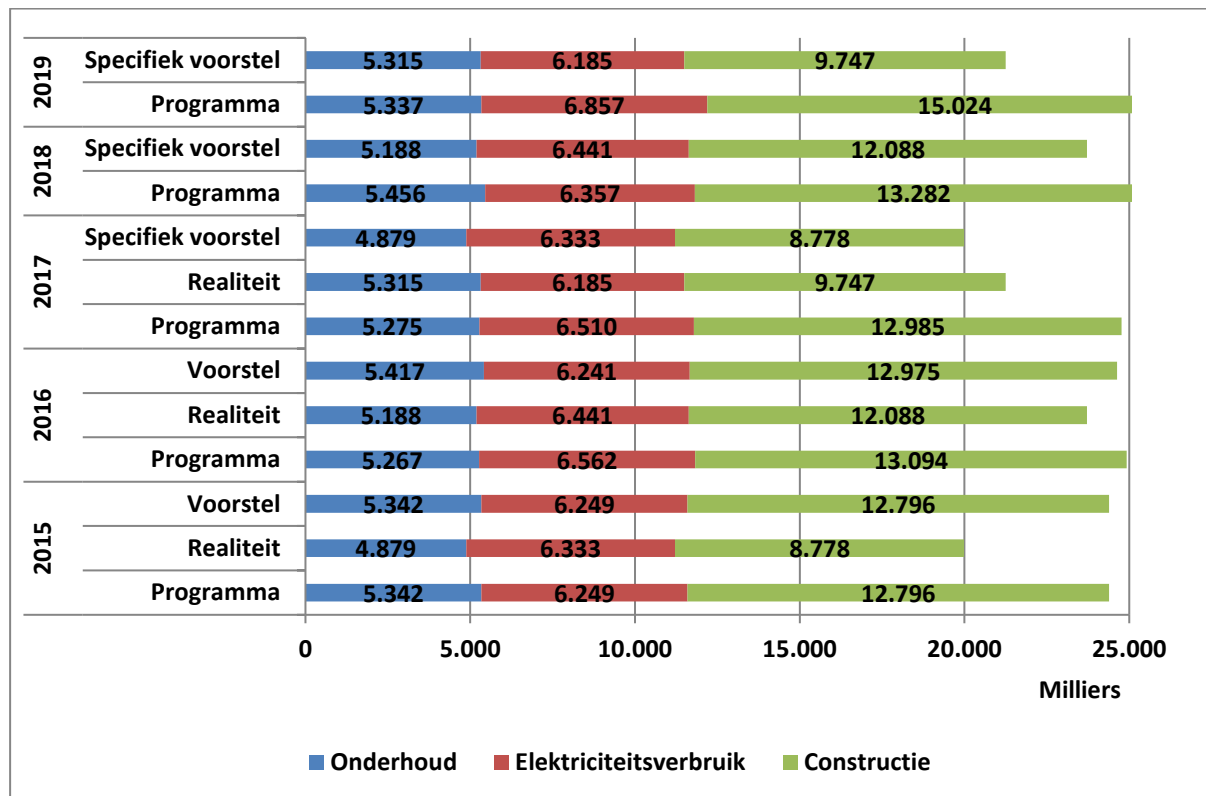
II Coherentie met het tariefvoorstel

II.1 Tariefvoorstel – Elektriciteit

In het tariefvoorstel van SIBELGA voor de activiteit openbare verlichting (OV) worden de volgende bedragen vermeld:

²³ Hetzij via de “gridfee” van het jaar, hetzij via de tariefsaldi

Tabel II: Evolutie van de tariefprognoses OV ten opzichte van het jaarprogramma van de DNB

Zoals vermeld in onze vorige adviezen stelt BRUGEL niettemin vast dat er een vrijwel systematisch verschil is tussen de realiteit en de ambities die Sibelga uit in het programma voor de openbare dienststopdrachten.

Het door SIBELGA ingediende tariefvoorstel voor de regulatoire periode 2015-2019 voor de dekking van de activiteit in verband met de openbare dienstverplichtingen was voor het eerste jaar van de regulatoire periode gebaseerd op het programma 2015. Het tariefbudget voor dit eerste jaar werd geïndexeerd voor de rest van de periode. Bovendien is er vanaf het tweede jaar van de regulatoire periode geen direct verband meer tussen het jaarprogramma en de (voor 5 jaar bepaalde) tarieven.

In november 2016 werden na een overlegprocedure wijzigingen aangebracht aan de tariefmethodologieën. Op het vlak van de tarieven voor de openbare dienststopdrachten hadden deze wijzigingen tot doel de tarieven jaarlijks aan te passen op basis van de laatst gekende realiteit. Op 25 oktober 2018 heeft Brugel de specifieke tariefvoorstellen goedgekeurd die deze tarieven vastleggen voor 2019. Deze tarieven 2019 werden vastgesteld op basis van de realiteit 2017. Het eventuele tekort tussen de ODV-ontvangsten en de realiteit wordt gefinancierd via het tariefreguleringsfonds elektriciteit.

Het fonds voor de regulering van de elektriciteitstarieven dat door de tariefmethodologie werd ingevoerd, voorziet trouwens in de financiering van de volgende specifieke projecten (in €):

Tabel 12: Financiering van projecten door het fonds voor de regulering van de elektriciteitstarieven

	2015	2016	2017	2018	2019
Smart-sturing openbare verlichting (OV)	-	-	272.851	1.724.391	1.311.231
Architectuurstudie OV-toepassingen	-	56.858 (€ 0 in 2016)	-	-	-
Systeemaanpassingen na verwijdering EPOV	-	-	272.851	-	-

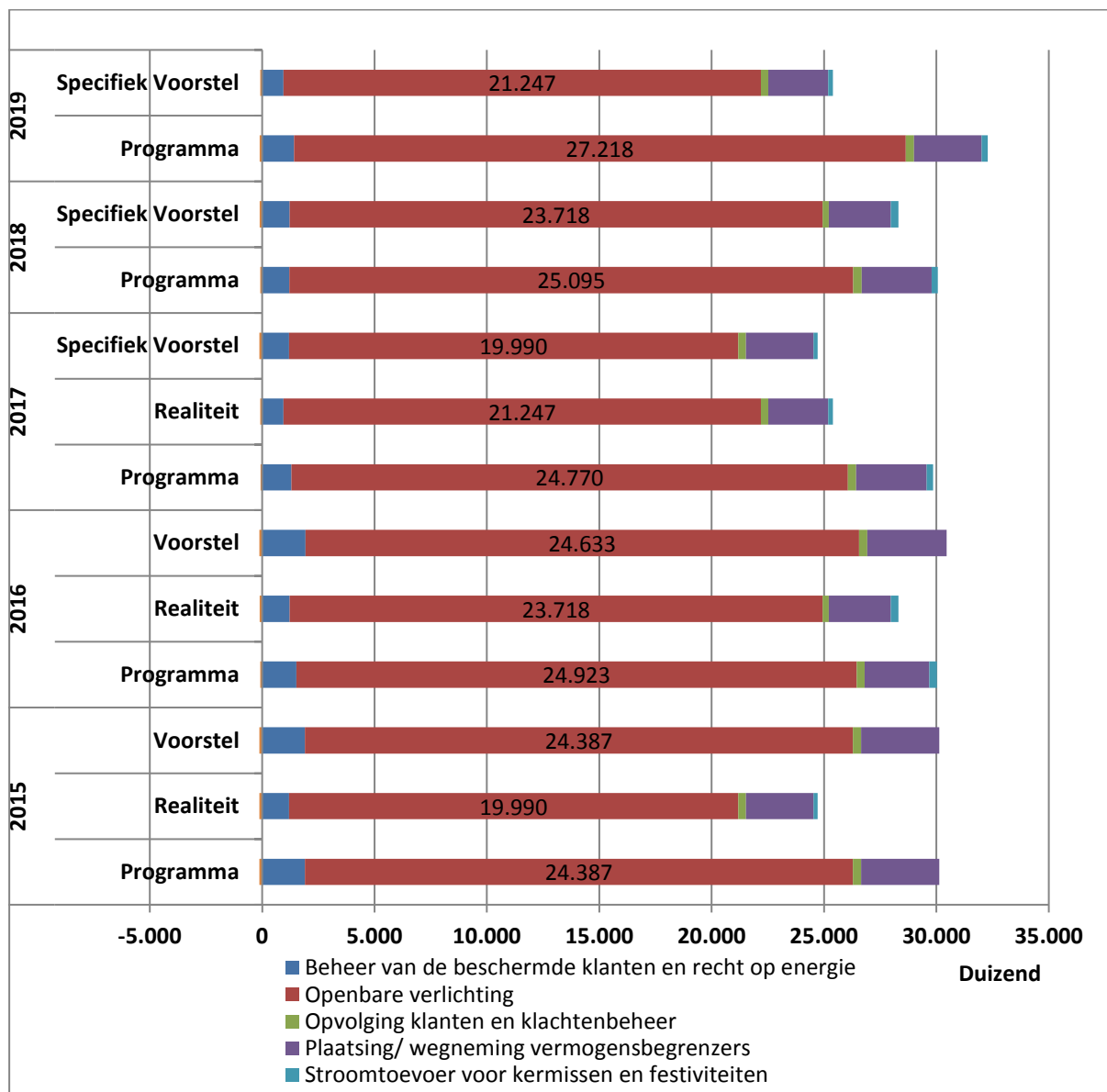
Zoals vermeld in de vorige adviezen heeft SIBELGA in de bovenstaande tabel de aard van de verschillende projecten kort uiteengezet. Hoewel ze verband houden met de activiteit openbare verlichting maken deze projecten geen deel uit van het programma voor de openbare dienstopdrachten van Sibelga, maar werden ze gebudgetteerd in de zogenaamde "niet-beheersbare" projecten.

Tabel 13: Evolutie van het ODV-programma en tariefbudget - elektriciteit

Volgens de tariefmethodologie kan de distributienetbeheerder, als de ontvangsten gegenereerd door de ODV-tarieven niet alle werkelijk vastgestelde kosten zouden dekken, aan BRUGEL vragen om een gedeelte van het tarieffonds toe te wijzen aan het aanzuiveren van het vastgestelde saldo.

We herinneren eraan dat de kosten voor de openbare dienstverplichtingen als niet-beheersbaar worden beschouwd op het niveau van de tariefmethodologieën. De ordonnantie bepaalt dat ze noch aan beslissingen op basis van vergelijkingsmethoden, noch aan incentive regulation kunnen worden onderworpen en dus als beheersbaar moeten worden beschouwd. Deze wil om de regulator in staat te stellen stimulerende maatregelen te nemen in verband met de kosten of prestaties²⁴ van de distributienetbeheerder in het kader van de door de gereguleerde tarieven gefinancierde activiteiten is niet opgenomen in de wijzigingen die in 2018 aan de ordonnantie werden aangebracht.

²⁴ bijvoorbeeld voor de efficiëntie van bepaalde procedures of de effectiviteit van de openbare verlichting

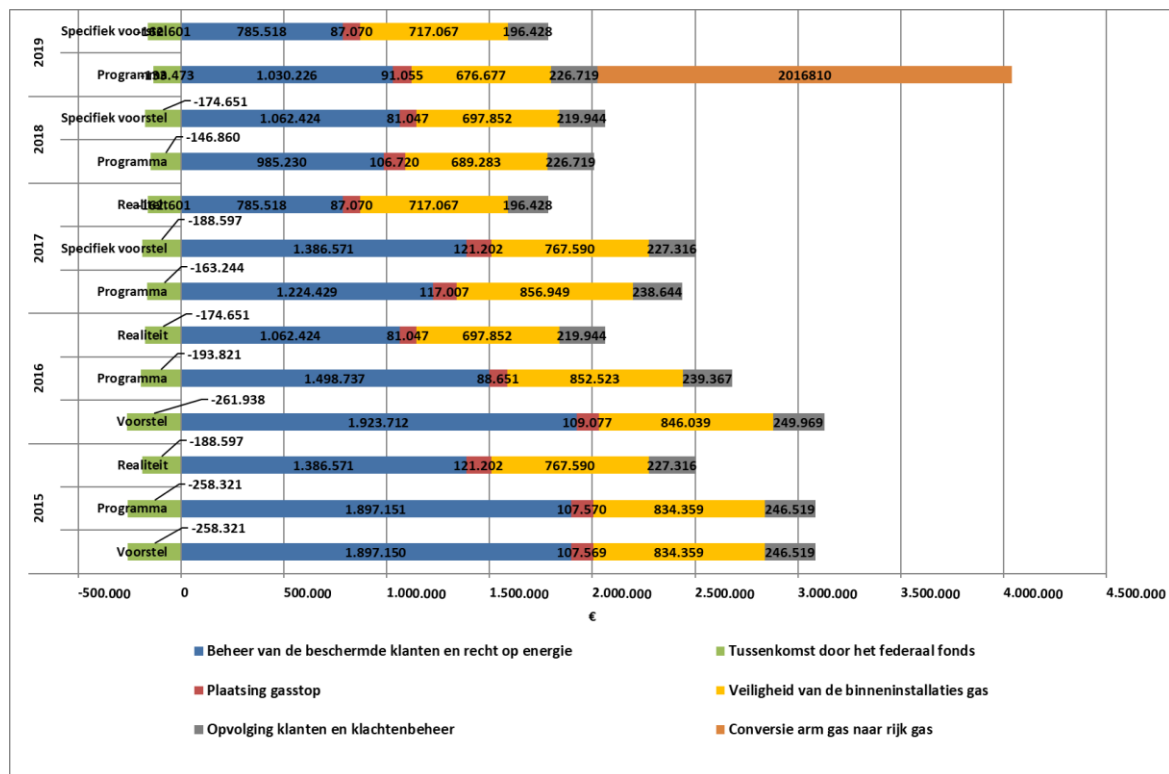

Het programma 2019 presenteert het hoogste budget van de voorbije 5 jaar. De tarieven 2019, gebaseerd op de realiteit 2017, laten niet toe alle voor 2019 geprogrammeerde kosten te dekken. Het tarieffonds elektriciteit heeft echter voldoende reserves om een eventueel tekort aan te vullen.

In overeenstemming met de motivatie vermeld in punt 6.3.4 zou het budget van € 190.434 voor de aanlichting van de gemeentelijke gebouwen moeten worden betaald door de gemeenten die dit aanvragen. Als de regering deze motivatie zou goedkeuren, zal BRUGEL erop toezien dat dit bedrag niet wordt betaald met de distributietarieven en eventueel de gemaakte kosten verwerpen.

I 1.2 Tariefvoorstel – Gas

Tabel 14: Evolutie van het ODV-programma en tariefbudget - gas

De tarieven 2019, gebaseerd op de realiteit 2017, laten niet toe alle voor 2019 geprogrammeerde kosten te dekken. De in het vorige advies bedoelde activiteiten in verband met de conversie van arm naar rijk gas worden echter gefinancierd via het tarieffonds gas dat op 31/12/2017 een bedrag van € 19.909.890 bevatte dat aan deze activiteit is toegewezen.

12 Conclusies

Het programma dat SIBELGA voorstelt voor het jaar 2019 en dat in dit advies wordt besproken, houdt rekening met de openbare dienstverplichtingen ten laste van de netbeheerder en beantwoordt eraan.

BRUGEL heeft kunnen vaststellen dat dit programma overeenstemt met de realiteit op het terrein. Niettemin, gezien de aanpassingen aan de Ordonnanties “elektriciteit” en “gas” in juli 2018 en de gerichte aanpassingen inzake sociale levering om het statuut van beschermde klant aantrekkelijker te maken en de aanpassingen die SIBELGA nieuwe opdrachten toevertrouwen, met name in het kader van de winterafnemers, is het moeilijk de kost van deze aanpassingen en van de nieuwe opdrachten voor de noodleverancier exact te ramen.

De door SIBELGA voorgestelde oefening lijkt overigens in overeenstemming met de vaststellingen van de regulator in zijn opeenvolgende verslagen, namelijk: het beperkt aantal gezinnen dat het statuut van beschermde klant geniet, de constante toename van de gezinnen met een vermogensbegrenzer en de stabilisatie van het aantal afsluitingen na een beslissing van het vrederecht en het aantal gezinnen dat winterbescherming geniet.

De regulator vestigt niettemin de aandacht op het feit dat de nieuwe openbare dienstverplichtingen van SIBELGA, namelijk instaan voor de energielevering aan gezinnen van wie het contract eindigt tijdens de winter (door het normale einde van de looptijd van het commercieel leveringscontract) en die geen contract hebben afgesloten met een andere leverancier, onderschat lijkt. De onderliggende elementen van deze vaststelling zijn enerzijds het grote en voortdurend stijgende aantal contracten dat door de commerciële leveranciers niet wordt hernieuwd en anderzijds de algemene kosten van deze nieuwe opdracht die uitsluitend ten laste zijn van SIBELGA.

Wat de opdrachten inzake de openbare verlichting betreft, blijkt uit het programma 2019 een stijging van het budget ten opzichte van het programma 2018 met 8,46%. Dat is voornamelijk te verklaren door een stijging van de eenheidskost voor de installatie en vernieuwing van de verlichtingspalen, vooral voor toekomstige bestellingen van ledverlichtingspalen (de opdracht wordt voorbereid).

In haar programma 2019 zegt SIBELGA dat er een principebesluit werd genomen om verder te gaan met de implementatie van een Intelligent Street Lighting-systeem en dat de lancering van een overheidsopdracht is gepland voor 2019. Om zich hierover correct te kunnen uitspreken, dient SIBELGA BRUGEL meer informatie te bezorgen over de staat van dit dossier (meer bepaald de business case). Gezien het belang van een dergelijk project op het niveau van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, meer bepaald in het kader van de visie “Smart City”, vraagt BRUGEL SIBELGA ook om met de verschillende Brusselse actoren en het Gewest samen te werken zodat de uitwerking van dit project past in een strategische visie voor Brussel.

Overigens, gezien het feit dat de activiteiten voor het beheer van de openbare verlichting in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest worden uitgevoerd door meerdere spelers (SIBELGA, Brussel Mobiliteit en Leefmilieu Brussel) is BRUGEL van mening dat het relevant zou zijn om een analyse uit te voeren van de manier waarop de openbare verlichting op Brussels niveau wordt beheerd. Met deze analyse zou men ook kunnen evalueren of mogelijke synergieën tussen (Brusselse) spelers winstgevend zouden kunnen zijn voor de gemeenschap. Deze analyse zal waarschijnlijk op eigen initiatief door BRUGEL worden uitgevoerd in 2019 in samenwerking met de betrokken actoren.

In haar programma voor het beheer van de openbare verlichting stelt SIBELGA ook voor een nieuw budget van € 190.434 in te voeren voor de sporadische aanlichting van gebouwen wanneer deze deel uitmaakt van de openbare verlichting. BRUGEL is echter van mening dat de aanlichting van gebouwen

tot de decoratieve verlichting behoort. **BRUGEL is dan ook van oordeel dat de kosten voor de aanlichting van gemeentelijke gebouwen niet mogen gedekt worden door het budget voor de openbare dienststopdrachten en door de tarieven.**

In het kader van haar tariefbevoegdheid heeft BRUGEL het ODV-programma 2019 vergeleken met de tariefprognoses 2019 (gebaseerd op de realiteit 2017).

De netbeheerder moet overigens, in overeenstemming met de tariefmethodologieën, alle ODV-projecten systematisch opnemen in het programma voor de openbare dienstverplichtingen (bijvoorbeeld “Intelligent street lighting”), zelfs indien ze met de tariefsaldi worden gefinancierd. BRUGEL beveelt deze benadering aan om een trouwer en transparanter beeld te geven van de kosten van de ODV en de benutting van de tariefsaldi om bepaalde eraan gerelateerde kosten te dekken.

Wat de nieuwe opdrachten inzake begeleiding van het conversieproject gas betreft, vraagt BRUGEL het voorziene programma voor de verspreiding van informatie naar de gebruikers aan te passen om er de middelen in op te nemen om de effectiviteit van de informatiecampagne te beoordelen (de goede ontvangst en het begrijpen van de ontvangen informatie). BRUGEL vraagt bovendien aan Leefmilieu Brussel en SIBELGA haar regelmatig op de hoogte te houden, meer bepaald van het aantal premieaanvragen en de door de controleorganismen toegepaste en vastgestelde prijzen en de eventuele klachten.

Gezien de in dit advies uiteengezette elementen stelt BRUGEL de Regering voor het programma 2019 van de openbare dienststopdrachten goed te keuren, mits verwerping van het budget voor de - decoratieve - aanlichting van de gemeentelijke gebouwen (€ 190.434) en integratie van de middelen om de effectiviteit van de informatiecampagne voor het conversieproject gas te beoordelen.

* *

*